

Rečilo 24. VII. 1932. 961

Paštnina na dostavo v gotovini

DOMOLJUB

ŠTEV. 34.

V LJUBLJANI, DNE 24. AVGUSTA 1932

LETO 45

Cena 38 Din za celo leto, Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2548.

Telefon uprave: 2992.

Za tvoj blagor gre

O važnosti katoliškega časopisja smo že opetovano govorili na tem mestu. Poudarjali smo zlasti, da je katoličanu katoliški časopis baš v današnjih dneh bolj potreben kot kdajkoli. Naslanjajoč se na izjave najmerodajnejših voditeljev Cerkve, smo trdili, da je naročanje, čitanje in širjenje katoliškega časopisja najsvetejša dolžnost vsakega zavednega katoličana.

Kako smo vršili doslej to dolžnost? Ali je že v vsaki slovenski katoliški hiši katoliški dnevnik ali vsaj tednik? Kaj pa oglasi? Tudi o teh nekaj besed. Izdajanje časopisa stane ogromne vsote. Naročnina komaj krije redne izdatke. Na kako posebno izboljšanje in povečanje lista ni misliti, dokler nima časopis močne denarne zaslombe. Zato so važen vir dohodkov vsakega časopisa oglasi ali inserati. Ali bi v tem pogledu ne mogli ničesar storiti? Le pomislimo! V vasi je umrl posestnik, posestnica, obrtnik ali kdorkoli. Ali bi res vse propadlo, če bi sorodniki žrtvovali nekaj »kovačev« in poslali n. pr. »Domoljubu« naznanilo o smrti? Kaj ne, živa zavest bi bila v preostalih, da so ob bridki izgubi s podpiranjem katoliškega tiska izvršili važno krščansko dobro delo.

In drugi slučaj: Dva se vzameta, in veselo je med svati dan in noč in morda tudi več dni in noči. Kako primerno bi bilo, ko bi ob taki priložnosti v obliki oglasa poslala novoporočenca vest o poroki tudi svojemu dragemu »Domoljubu«, ne zato, da bi se bahala pred svetom, ampak zato, da ob važnem življenjskem dogodku izjavlja svojo ljubezen in naklonjenost do katoliškega časopisa.

Pa žival imaš naprodaj in pridelke in morda še kaj drugega. Ali pa to ali ono rabiš

za svoje gošpodarstvo. Glej, inserat, ki stane med »Domoljubovimi« Malimi oglasi dober »kovač«, ne pomaga samo tebi, da boljše kupiš ali lažje prodaš, ampak si z inseratom podprl tudi katoliški tisk in tako sledil zahtevi sv. Cerkve. Podobnih primerov bi lahko navedli še mnogo.

In še to: Gotovo ne bo nihče zanikal, da skoraj štiridesetisočera armada »Domoljubovih« naročnikov s prav tolikim številom prijateljev ne potroši težkih milijonov po trgovinah, gostilnah in drugod in sicer ne samo na deželi temveč tudi v Ljubljani. Zato vprašamo: Ali imajo že vsi trgovci, gostilničarji in drugi obrtniki v svoji hiši tudi katoliški časopis in oglašajo v njem? Za malenkosten ozir na katoliške odjemalce, ki pomagajo obrtnikom vseh vrst do blagostanja, bi moral biti merodajen za naročbo katoliškega lista in za oglašanje v njem. S kakšnim srcem more zaveden katoličan n. pr. sedeti v gostilni ali kupovati v trgovini, ki ima na mizi razno časopisje, samo katoliškega dnevnika in tednika ne!

Na »Domoljubovih« zavednih naročnikih, čitateljih in prijateljih je, da se vse to čimprej uredi. Če del trgovcev, gostilničarjev in drugih obrtnikov prezira naš tisk, našo prosveto in naše prireditve, jih pa mi ne smemo. Kot apostoli sv. Cerkve smo dolžni ob vsaki primeri priliki, da vprašamo kot se zavednemu kristjanu spodobi in sicer vse, ki se jih tiče: »Kako je vendar to, mnogo listov imaš, v njih oglašiš in vse nam nasprotno hvališ in gmotno podpiriš, časopise pa, ki jih mi katoliški Slovenci edino naročamo in čitamo, pa vsestransko preziraš. Zvestoba za zvestobol!»

Oboje ne moreš biti

Nedavno sem govoril s prijateljem, došlim iz inozemstva, ki mi je zatrjeval, da je dober katoličan, da veruje, kar sta ga mati in oče učila, a da je pa tudi socialist, ker ti da oče učila, da delavec, kakor kdo drugi.

Ne bom trdil, da socializem v svojem programu nima nobene dobre točke. Povsod je nekaj pametnega in kar je res dobro, ostane dobro, pa naj to izpoveduje kdorkoli. Toda program socializma, kakor ga je zamislil začetnik Karel Marks, ima poleg drugih točk

začrtano tudi jasno načelno stališče napram veri. O veri v Boga je izjavil Marks tudi tole: »Vero v Boga prepuščamo vrabcem.« Besede, jasne za vsakega. — Pred par leti pa je vodja avstrijskih socialnih demokratov na Dunaju izjavil: »Pomnite sodrugi, dokler ne iztrebimo iz src delavcev vere v Boga in navne vdanosti Cerkvi, toliko časa naše zmagae ne bo.« Zdaj pa primerjaj, dragi prijatelj, navedene izjave z življenjem in delovanjem vodilnih socialistov in s pisanjem marksističnega

časopisja proti veri in Cerkvi in kmalu boš na jasnem, je-li človek res lahko dober katoličan in marksist obenem.

Ako si katoličan, veruješ v Boga, v Njegove zapovedi in v zapovedi Njegove Cerkve na zemlji, podpiraj to Cerkev in se zanjo žrtvuješ. Cerkvi želiš dobro, kakor samemu sebi, če ne še bolj. Marksov in seveda tudi Ljeningov socializem pa ima jasen program proti veri in Cerkvi, ki je obema še bolj sovražna, kot — kapitalizmu. Kako moreš torej biti istočasno dober katoličan in dober socialist?

Če res skačeš čez ograjo, in si katoličan, kadar si na katoliški strani, in socialist, kadar te skok zanese na socialistično plat, tedaj si ti vrlo slab katoličan, pa tudi zelo slab socialist. Ti nisi ne tič ne miš. Kadar ene zapustiš in skočiš na drugo stran, izdaš druge, in zopet, kadar napraviš obratni skok, izdaš prve. Zato si eno lahko — oboje pa nikdar!

Povest o brezobzirnosti

Po cesti drvi kolesar. Pešci hodijo isto pot. Postavno jim je določena, kolesarjem je odkazana druga stran ceste. A on se ne meni za postavo, ne za ljudi, vozi, drvi in podi svoje kolo, da se mu ljudstvo komaj umika. Če po svoji nerodnosti koga povozi, se za svojo žrtev niti ne zmeni. Odkuri jo naprej, kakor bi ga podil sam hudir.

Avto vozi po cesti, po blatni cesti. Ljudje gredo od vlaka. Pa se zakadi mednje kakor jastreb med piščeta, blato škropi na vse strani, ljudje se plaho umikajo, bolj razboriti stiskajo pesti, morebiti malo zarobantijo, gospod šofer pa z vsem zadovoljstvom nadaljuje svoje delo.

Po železnici se voziš. Sediš v vozu za nekadilce. Pa pride v isti voz mož, ki rad puha. Meni nič, tebi nič privleče smodko ali svalčico, oblastno jo naže in prične svoje delo. Niti na misel mu ne pride, da bi prosil navzoče, ce sme kaditi. Zakaj, čemu! On je kadilec in brez kajenja ne more živeti. Kaj zato, če jih par, bolnih na pljučih poleg njega pokašljeje in ga z rahlim pokašljevanjem opozarja, da jim kajenje škoduje. Nič. Čemu se pa taki ljudje vozijo po železnici! Čemu so prišli ravno v ta voz! In če pride potem sprevodnik in tega človeka prijazno opozori, da je voz za nekadilce — hu! — potem pa je kakor ogenj v strehi. Kaj to koga briga, če tobakar mora kaditi!

Istotako na železnici. V vozu sedi mlado dekle. Na kmetih je doma. Kam se pelje nas nič ne briga; ali gre k zdravniku ali na božjo pot. Pa se pelje v prav tistem vozu takle napolizobražene iz mesta, ki je vsaj toliko delež meščanskega življenja, da sme vsak dan vase vsrkavati mestni zrak. Drugače je pa šla vsaka izobrazba lepo mimo njega. Pa ti začne razdirati dovrtje in se tako robato vsiljevati v izbrano družbo, da — — In čimbolj ljudje kažejo svojo nevoljo, tembolj je vsiljiv. Zlasti tisto dekle mu je na poti. Če ga pa mirer potnik zavrne in mu pove, kar mu gre, tedaj pa po koncu. Kdo bo njega učil! Kdo mu so branil govoriti! Kdo!

Dvoje takorekoč gospodičen se pelje v vozu. Kar ti začno skrivnostno šepetati, na ustnice se prikrade priten smeh, semtertja splava pogled po zbranih navzočih. In spet in spet. Kako je ta prizor mučen in naravnost ogaben. Če ne upaš vpriču ljudi glasno govoriti, molči. Tisto šepetanje ni na moštu. Navzoče ljudi žali. Ali ne bo vsakdo mislil, da se ta ljubezujavi mladi svet ravno njemu posmehuje?

Brali smo, da je nekje na naši zemlji v istem delu sveta, ki se mu Afrika pravi, država Abesinija. In v tej državi je še zelo v cvetju suženjstvo, prodaja človeških bitij, moških in ženskih, prav tako za denar kakor so pri nas naproda; prašiči in zajci in golobi. Ta država je vstopila v Zvezo Narodov, zato pa se je pred svetom odpovedala tej sramotni kupčiji, v resnici jo je pa še vedno nadaljevala. Dvoje evropskih držav je zahtevalo, naj se Abesinija izključi iz Zveze narodov. Pa je vstal zastopnik Abesinije in je zastopnik vsake teh dveh držav nekaj povedal in zdaj ima mir.

Vidite ljudje božji! Nabraj sem vam nekaj slik. Večidel brez imen, brez podlisa in sumničanja, vzeti iz vsakdanjega pouličnega, cestnega, mestnega in svetovnega življenja.

Iz povedanih slik pa razberemo eno: Koliko truda in dela bo treba še posamezniku, kmetu in gospodi za plemenitost srca, pa tudi celotni človeški družbi, če se bo hotela kdaj

pred svetom izkazati kot voditeljica srčna izobrazba.

In nikar mi ne govorite, da pretiram. Nikar, da prečno gledam. Slike, kakršne sem vam naštel, se z morebitnimi majhnimi spremembami dogajajo dan za dnevom. Ne samo na enem kraju, ampak po vsej širni zemlji. Ne samo med Čulukafri v Afriki, ampak tudi med »tako zvanimi« Čulukafri v Evropi.

Pri tej priliki pa poglejmo mimogrede še v tako zvan temni srednji vek. Tisti čas je gradil cerkvice in tabore na naših gorskih višavah, da je ob njih in v njih branil vero očetov in čuval materino besedo. V tistih dneh so rastle bolnišnice in drugi zavodi v prilog bednemu človeštvu; ta razvpiti vek je imel toliko človekoljublja, da je ustanavljal redove za odkup sužnje in zidal visoko v gorah gostišča za onemogle potnike. Tista mračna doba je bila jasna dovolj, da je v svojih srednjeveških cebih znala čuvati mojstra in delavca pa tudi kupovavca, medtem ko moderni trasti rede in debele sebe, more pa delavca in ubijajo kupovavca. Toliko razvpiti srednji vek je bil močan dovolj, da je branil zatiranega pred močnejšim, da je čuval pravo zatiranih, medtem ko danes sme en narod pred očmi cele gnile Evrope raznarodovati slabotnejšega, sme nasilno spreminjati njegova imena, mu sme prepovedovati v lastnem jeziku častiti svojega Boga.

Ne hvalim srednjega veka v vsem. Tudi takratni čas je imel svoje sence, kakor jih ima vsak. Samo to sem hotel povdariti, da današnji svet nima prav nič pravice preklinjati srednjeveško temo in poviševati sebe. Po številu letnic gremo res naprej, sicer pa v marsičem nazadujemo. In to ni prav: dobre, preizkušene stvari zametovati in vpeljavati nove, kvrnie, pogubne.

Kadar bo današnji svet toliko napredoval v srčni izobrazbi, kolikor je današnji čas naprej pred srednjim vekom v vsakovrstnih iznajdbah, potem bomo zapeli pozdravno pesem tudi našim dnevom. Dokler bomo pa s strahom gledali na strahovito brezobzirnost človeka do človeka, kakor tudi vse družbe do posameznih članov ali do vseh narodov in stanov, toliko časa pa današnjih dni ne kaže preveč poviševati.

Novi davki

Pod navedenim naslovom priobčuje »Trgovski list« z dne 13. avgusta 1932 med drugim sledeče:

Slovenski gospodarski krogi se morejo ponašati s tem, da pri njih demagogi z davčno pesmijo niso mogli nikdar uspeti. Ker so ljudje slovenskega gospodarstva sami dobri gospodarji, zato so vedeli, da more država vršiti plodonosno svoje delo le, kadar ima dovolj denarnih sredstev na razpolago. In ker so slovenski gospodarji bili vedno tudi vzgledni patrioti, zato so radi dajali državi, kar je potrebovala in zato je Slovenija vedno točno plačevala davke in bila v tem oziru naravnost vzgledna.

Kljub tej svoji dejali bi, patriotični navadi, pa slovenski gospodaraki krogi ne morejo odobravati sedanjih novih davkov, ker je gospodarska stiska tako silna, da tudi dobro poslujoča podjetja komaj zmagujejo dosedanja davčna bremena. Splošno pomanjkanje denarja je omejilo obrat v vseh podjetjih, možnost zaslužka pada iz dneva v dan in le s skrajnim naporom vseh sil in z žrtvami je mogoče slovenskim gospodarstvenikom vsaj v omejenem obsegu ohraniti svoja podjetja v

obratu. Do te stopnje je narasla že splošna gospodarska stiska, da more že vsaka nova obremenitev gospodarstva povzročiti propad in splošen zastoj. V tem težkem stanju je naravnost odločna zahteva, da se na noben način ne sme več podražiti niti panoga gospodarstva. Rešitev more priti le na ta način, da se zdaj na tem polju, zdaj na drugem doseže pocenitev in tako ustvari lažje ozračje, da bo moglo zadihati zopet naše gospodarstvo.

Toda država potrebuje novih dohodkov in novi državni dohodki pomenijo vedno nove davke, tako se glasi ugovor. Temu nasproti pa je treba reči, da bi ljudje gospodarstva našli prav gotovo bolj učinkovite in tudi bolj znosne davke, kakor pa so ravnokar sklenjeni. Zlasti gotovo pa je tudi to, da bi bil davčni učinek zvišane trošarine na sladkor do pičice isti, kakor je sedaj, če bi ves povizek trošarine nosile sladkorne tovarne, katerim bi še vedno ostala polovica zaščitne carine kot čisti dobiček.

Skratka: gospodarski krogi ne morejo biti prepričani, da so prav sedanjí novi davki bili edini izhod, temveč mislijo, da bi se z zboljšanjem uprave našli prav lepi prihranki.

PO SVETU Katoliška cerkev

s Razine. Novo grškokatoliško škofijo dobi Palestina. — Ko sta pomagala na koleri bolnim na Kitajskem, sta sama bolezen nalezla in na nji umrla jezuita p. Paul in p. MacCullough, profesorja v Kantonu. — Mehiški nadškof Diaz je zaradi izrednega pomanjkanja duhovnikov odredil, da morajo tamošnji dušni pastirji opraviti ob nedeljah po tri svete daritve.

Italija

s Drobli. Rudarski konsum namerava ustanoviti vodstvo državnega rudnika v Idriji; vendar konsum ne bo last rudarjev, temveč rudnika. — Ogenj je nastal v hiši Avgusta Maliča v Mirnu. — Utonil je v Kalu deček Ivan Pahor v Novelu pri Temnici. — Promet v Trstu še vedno nazaduje. — Med Stanjelom in Dutovljami so precejšeni kos ceste preložili, tako da nova cesta prestopi železniško progo z nadvozom. — Močvirje med Štivanom in Tržičem osušujejo. — Toča je koncem julija napravila veliko škodo okoli Pazina. — V Gorici se bliža koncu poprava cerkve sv. Ignacija na Travniku. V nedeljo 31. avgusta bodo blagoslovili nove orgle, ki jih je izdelala tvrdka Zenini iz Kodroja. Orgle imajo tri igralnike. Stale so baje 150.000 lir. — Za župnika in dekana v Komau je bil pred kratkim imenovan g. Viktor Kos, doslej župni upravitelj v Zabnicah. — Postojnski kaplan Srečko Rejec je imenovan župnim upraviteljem pri Sv. Križu na Vipavskem. (Kriški župnik g. Ivan Rejec je, kakor znano, interniran v Italiji.) — V Dolini pri Trstu je umrl v 35. letu starosti tamošnji župni upravitelj Marij Zvonili. Je bil Slovonom pravičen. — Nove zvonove so dobili v Avberju na Krasu. — Okrog 200 avtomobilskih nesreč je bilo zadnja dva meseca v Trstu.

Avstrija

s Moč avstrijskega katolištva v številkah. Mladinske organizacije štejejo 70.000, katoliško društvo žena nad 200.000, katoliško delavsko združenje nad 100.000 in katoliška učiteljska zveza več kot 11.000 članov. Lepe številke za malo povejno Avstrijo!

s Razine. Na neko enajstletno deklico je že dalje časa prežal neki kopalec iz Beljaka. Ker je ni mogel zalotiti same, jo je pobral iz družbe igrajočih se otrok in ji storil silo. To se je zgodilo v vodi, ki teče pod hribom vasi Marije na Zili. Starši, pazite na kopajočo se decol! — V Bačah ob jezeru je umrla gospodinja Fomnarjevega doma, Ivanka Müllerjeva. — Te dni sta utonila v Vrbskem jezeru pri Krivi vrbi dva Dunajčana. — V Celovcu je umrl glavni

d Prekrasno je uspela evharistična slavnost na Jesenicah.

Svobodno mesto v poljskem pristanišču Gdinja dobe v pričetku l. 1934. Čehi.

Dobro govori češki jezik 570 dunajskih stražnikov.

Za 37 odstotkov je letos v Avstriji večja brezposelnost, kot je bila lani v istem času.

Angleški prestolonaslednik je bil onl dan lovil na Koroškem divje koze, kot gost grofa Münstra v Wasserlemburgu.

700.000 meterskih stotov pšenice bo Ogrska prodala Švici.

urednik »Freie Stimme« Christian Lackner. — Iz celovške urobnice je ušel 25 letni Koznik Jože, po poklicu ključavničar iz Sel. — Člani društva »Jepac« v Ločah so gostovali dne 21. avgusta v St. Janžu v Rožu z igro »Davek na samce« in z burko »Pred sodnikom«.

Češkoslovaška

s Razno. Združeni moravski učiteljski pevski zbori so obiskali te dni grob Tomaža Bate v Zlinu in zapeli več pesmi. — Lansko leto je umrlo v republiki 212.150 oseb, od teh si je »pomagal« na drugi svet s samoumorom 4380 ljudi. — Nova cerkev v spomin padlim v svetovni vojni je bila ono nedeljo posvečena v Kraljevem gradu. (Pri nas mrtvim samo kamne postavljamo.) — 8000 slepih šteje češkoslovaška država. — V Češkoslovaški je 900.000 nepismenih, od teh največ v Podkarpatski. — Vso letino so pobrali kmetom eksekutorji za plačilo davka v mnogih občinah okraja Modri kamen na Slovaškem. — Na petrolejski studenec so naleteli pri kopanju v Breclavu. — 70 let je dopolnil oni dan znani opat dr. Zavoral. Živijo! — 106.169 čebelarjev je na Češkem. — Proti Orlu je te dni zaropotal republikanski »Lidový Deník«. Piše, da bi moral papeški nuncij prepovedati nadaljnji obstoj češkoslovaškega Orla. Ne bo nič.

Nemčija

s Angleški glas o Hitlerju. Londonski »Sunday Times« je nedavno prinesel članek, ki se bavi z razmerami v Nemčiji z angleškega stališča. Članek je zanimiv, ker stoji Anglija javno in tajno bližje Nemčiji kot Francija. Po koncu svetovne vojne, pravi člankar, so vladali v Nemčiji socialni demokrati in imeli izprva nedvomno velike uspehe: z razvrednotenjem marke so odpravili zunanje in notranje dolgove, novi krediti so omogočili obnovo industrije, a tem pa je sledila strašna zmeda in beda. Razvrednotenje marke je na eni strani koristilo, na drugi pa povzročilo popolno obubožanje srednjega stanu in kazni, ki je sledila nato, je bil Hitler s svojim pokretom. Še nikdar ni dosegel noben politik s tako majhno politično podlago tako mogočnega položaja v naprednem in kulturnem narodu. Jedro vse njegove politike je antisemitizem (protijudovstvo) one vrste, ki ga je zmožen samo hujskač avstrijskega kova. Toda njegova moč je zrastle iz napak drugih in njegov program je vsestransko rušenje. Mnogokrat govori tako, kot da bi bil velekapital njegov največji sovražnik in zahteva razlastitev, nenedoma pa se spremeni in postane najhujši reaktivator. Njegov način borbe je zelo sličen začetnemu fašizmu v Italiji. Hitler poizkuša strahovati in napoveduje pohod v Berlin in revolucijo, gradeč svojo stavbo na temeljih siromaštva in bede širokih množic.

Francija

s Zahteve množičnih druženj. Zastopniki francoske zveze množičnih druženj so priredili v Grenoblu zborovanje in zahtevali sledeče: a) Oče z več kot tremi otroci imej pri volitvah dva glasova. b) Posplošijo in povišajo naj se rojstvene podpore. c) V komisijah, ki odločajo o usodi množičnih druženj, morajo biti zastopani tudi družinski očetje. d) Očetom množičnih druženj naj se še bolj znižajo vse vrste davkov in doklad. Kakor poznaajo, je večina francoskih poslancev ome-

Kako zdravi in veseli so videti Vaši otroci! Mati se veseli — ona ve zakaj. Snaga in pazljivo negovanje otrok je njena glavna skrb. Ona pere vse te mnoge in razne otročje stvari z nežnim in dobrim milom, katero ohrani perilo čisto in sveže. a to je že 80 let poznano

SCHICHTOVO MILO

ZNAMKE JELEN

njene zahteve že osvojila. Francozi torej ne zastopajo stališča: čim večjo družino imaš, tem več odtegljajev plačuj.

Kitajska

s Prst božji. Borbe med kitajskimi in japonskimi četami v Mandžuriji so našle zaenkrat nenavaden konec. Mandžurijo so poplavile ogromne vodne mase kitajske reke Sungari. Samo v pokrajini Harbinu je okoli 35.000 hiš pod vodo. Popolnoma porušenih je 25.000 hiš, ljudi je utonilo najmanj 50.000. Brez strehe jih je na milijone. Mnogo tisoč beguncev se je zateklo na višje ležeče kraje, kjer pa bodo umrli najbrž strašne smrti lakote. V opuščenih krajih je začela divjati še kolera. Tako se je spremenila prejšnja vojna dveh narodov v sno samo reševalno in pomožno akcijo v ogroženih krajih.

Drobne novice

Sovražnosti sta ustavili južno ameriški državi Bolivija in Paragvaj.

2280 deških šol še ima radio.

Zaradi varčevanja so bile letos odpovedane francoske gorske orožne vaje.

Bivši cesar Viljem se baje vrne v Nemčijo v gradici Hohenfels v bližini Koburga.

Nazaj zahteva Nemčija kolonije, ki jih je izgubila za svetovne vojne.

Soproga znanega ameriškega letalca Lindberga je porodila sinčka. (Enega so nedavno ugrabili in umorili roparji.)

Japonska policija je zopet odkrila zaroto proti predsedniku vlade in proti finančnemu in notranjemu ministru.

16.776 metrov visoko v zrak se je dvignil prof. Piccard z balonom v Švici in srečno pristal na italijanskih tleh, ko je bil v zraku 10 ur.

Mi bomo še dolgo ostali na svojih mestih, je izjavil nemški kancler von Papen. Mogočnim izjavam je že neredko kmalu sledila ostavka.

Konferenca vseh nemških katoliških škofov se je pričela te dni v Fuldi.

Umrla je soproga predsednika poljske republike ga. Mošički.

Strašna vročina celo do 40 stopinj Celzija je vladala te dni v mnogih evropskih državah. Na srčni kapi zadet je umrl bivši avstrijski kancler dr. Schober.

12.200 metrov visoko v zrak se je dvignila z letalom francoska letalka Maryse Hiltz. Nov svetovni rekord!

Brezplačno bodo razlastili v Spaniji posestva onih oseb, ki so se udeležile zadnjega monarhističnega upora.

Pesojilo dobi, Rusija namreč, v Ameriki. Delovni teden naj bi štel samo 30 ur, predlaga Amerika.

KAJ JE NOVEGA

Strašno neurje na bivšem Štajerskem

Kmetstvo ljudstvo je doživelo 16. avgusta eno svojih najtežjih in najusodnejših žaloiger: zadnje upanje v teh težkih dneh našega gospodarstva so bila polja, vinogradi in sadonosniki. Prišla je suša. In čemur je suša prizanesla, je pokončalo neurje, združeno s točo in viharjem, kakršnega ne pomnijo 80 letni starčki in ki je prišlo iz severovzhodne strani od madjarsko-avstrijske meje ter se nato razvilo od Smureka in Slovenskih goric čez Ptujsko in Dravsko polje. Najteže sta bila po dosedanjih poročilih prizadeta Sv. Jakob in Marija Snežna v Slovenskih goricah, potem sledijo Jarežina, Vurberg, St. Ilj, Sv. Jurij in Slovenskih goricah, Vukovski dol pri Jarežini in druge obsejne občine. Pri Mariji Snežni je toča, debela kakor oreh, v polurnem besnenju pokončala sadove truda in znoja. Od Sv. Urbana nad Mariborom so izletniki lahko videli ta lepi kraj naše obsejne slovenske zemlje pobejen od množice toče, ki so jo ubogi kmetje z lopatami odstranjevali. Vzporodno je besnel vihar, da so se seniki rušili, da so frčale strehe po zraku nad glavami ubogih ljudi in da so mnoge vase, kjer so prej prebivali kolikor toliko premožni kmetje in posestniki, postale bivališča velikih revežev. V Vukovskem dolu pri Jarežini je vihar samo posestniku Sketi izruval 63 sadnih dreves. V tej občini je 50% sadonosniških dreves uničenih za vedno. Vinogradi so podobni tukaj razdejani pusti ter bodo minula najmanj tri leta, da se bodo vinogradi mogli obnoviti. Po travnikih pa ležijo ogromne množine obilne neza in sprešanega grozdja, ki ga je valčče se vodovje, zbirajoče se v hudournikih, naplavilo v dolino.

In kjer je še prizanesla toča in vihar, tam je potem doprineslo sledeče deževje svoj naslednji strahotni delež k popolnemu uničenju in strašnemu razdejanju. Ploha se je kakor iz škafa vajpala po skladiščih in gospodarskih poslopjih, ki so zevala brez strehe, ter prodrla do šest metrov globoko skozi spravljeno krmo in se razlila spodaj po hlevih in sbrambaš zrnja in drugih pridelkov. Ubogi ljudje, kakšno bo njih življenje: nič sadja, nič grozdja, nič krme, nič zrnja, nič kruha, brez strehe nad glavo.

Na Vurbergu je vihar ruval drevje s tako silo, da so izravana debela letela po 10 do 15 metrov od svojih prvotnih mest. V samem Vurbergu in okolici so tri četrtine sadnega drevja pokončane, čisto uničene. Živiru na paši se je ob nenadnem viharju in neurju razbežala, tako da so ubogi kmetje in posestniki morali na reševanje poslednjega, kar še imajo.

Teško in obupno je prišel ta nepričakovan udarec za naše kmetstvo ljudstvo. Možje in žene so s solzami v očeh gledali to razdejanje in uničevanje ter v lhtenju zatirati pekočo bol. Posestniki in njih sinovi iz Slovenskih goric so zapustili svoje domove, da v prvem navalu bridkosti ne gledajo razvalin in ruševin. S solzami v očeh so pribajali v Maribor ter pripovedovali o tem, kar se je zgodilo: »Reveži smo; še za sol ne bo in brez strehe; če ne pride nujna pomoč, smo končani...«

Osebnosti

d 35 let je še skupinovodja v mariborskih delavnicah državnih železnic g. Josip Vokač. Vso srečo za bodoče!

d Is državne službe je odpuščena učena Zorja Peganova, suplentka na drž. realni gimnaziji v Celju.

d Upokojen je izredni profesor tehnične fakultete na ljubljanskem vseučilišču g. dr. Valentin Kušar.

d Osebnosti izpremembe v področju notranjega ministristva. Dr. Vidic, okrajni načelnik v Logatcu pride k bankski upravi v Zagrebu; dr. Marčič, okrajni podnačelnik v Brezicah, je poslan za podnačelnika v Dubrovnik; dr. Macela, okrajni načelnik v Prevaljah, je napredoval za upravnika mestne policije v Mariboru.

d Se nekaj sprememb. Iz državne službe so odpuščeni prof. Capuder Franc (Novo mesto) in gospa profesorica Kovačeva (Novo mesto). Puchnerjeva (Kočevje) in Vodnikova (Ljubljana, učiteljica). V Valjevo je premeščena strokovna učiteljica Klemenec Ivana (II. drž. gimn. v Ljubljani). Upokojen je bil tudi prof. Fran Ferjan na prosvetnem oddelku v Ljubljani, pa je že nazaj poklican, ker je v službi neobhodno potreben. Za ravnatelja I. realne gimnazije v Ljubljani je imenovan dosedanji ravnatelj bivše III. drž. realne gimnazije g. Kuno Hovevar.

— Proti zaprtju in hemeroidom, motenju v želodcu in črevih, oteklini jeter in vranice, bolečinam v hrbtu in križu, je krasno sredstvo naravna »Franz-Josef« grenčica, večkrat na dan zavžita. Zdravniške preizkušnje pri obolenjih spodnjih delov telesa so dognale, da učinkuje »Franz-Josef« voda zanesljivo razkrajajoče in vselej milo odvajalno. Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Domate novice

d Kmetijska razstava na letošnjem jesenskem velesjemu v Ljubljani od 3. do 12. sept. bo obsegala: a) Strokovno poučni kmetijski oddelke. b) Sirarsko in mlekarstvo razstavo, na kateri sodelujejo skoraj vse mlekarke in sirarske zadruge. c) Razstavo jajc. d) Čebelarstvo razstavo in sejem za med. e) Zelenjadno razstavo. f) Vinsko razstavo in sejem. — Ta del kmetijske razstave organizira kmetijski odbor velesesja. Kmetijski razstavi so priključene še g) Razstava goveje živine montafonske pasme, ki jo priredi živinorejska zadruga Jugomontafon. Razstava se vrši 3. in 4. septembra. h) Raz-

Priloga se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčević trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincaroeva 2

Ostavke bo najbrže podala avstrijska vlada, ker za pogoje inozemskega posojila ne more dobiti v parlamentu večine.

stavo perutnine in kuncev priredi Društvo rejcev malih živali »Zivalica«. Tej razstavi sta priključeni še razstavi ribic in ptic. Razstava traja od 3. do 12. septembra. i) Kmetijski odbor velesesja priredi dne 10. in 11. septembra razstavo plemenskih konj in ves čas razstave, to je od 3. do 12. septembra veliko razstavo strojev in orodja.

d Lepa gasilska slavnost se je vršila ondan na Primskovem pri Kranju. Blagoslovljen je bil nov gasilski in gospodarski dom. Govorili so razni gospodje, pa tudi blagoslovitelj doma, kranjski župnik g. svetnik Matija Škrbec, ki je povedal med drugim sledeče: »Ko smo blagoslovili to hišo skupnega dela, želim, da bi se v njej res ta program izvrševal: Bogu v čast, bližnjemu v korist! V tem domu se bo vzgajala mladina za gospodarsko in kulturno delo. Vrši naj se pa tudi vzgoja po tem načelu: Bogu v čast in bližnjemu v korist! Naša mladina, vaš naraščaj naj v tej hiši raste v ljubezni do Boga in bližnjemu. Posebno pa smo bi želeli, da bi se v tej hiši gojilo, to je ljubezen do slovenskega naroda. V nas Slovencih je premalo te zavesti, premalo skupaj držimo. Radi tega smo toliko tudi izgubili, da se je ozemlje našega naroda skrčilo tako, da gledamo od tu svoje meje. Kako Prešeren poje: »Slovenec že mori Slovenca, brata, kako strahna slepota je človeka!« Ta naš greh mora izginiti iz slovenskega naroda! Proti temu grehu se morate boriti v tej hiši. Naj bo ta dom tudi šola, da homo kot en mož vsi stali na braniku svoje lepe domovine.«

d Naš ponos. Konec šolskega leta 1931-32 je prosvetni oddelček banke uprave izdelal statistiko vsega šolstva v Sloveniji. Te številke so zelo velike in moremo reči, da je Slovenija še vedno prva med vsemi pokrajinami v državi kar tiče šolstva in bo to najbrž še dolgo ostala. Ne smemo pa biti zaradi tega presamozavestni; saj številke niso še vse. Če v naših prejšnjih poročilih smo poudarjali, da nam predvsem manjka šol za pohabljenno deca. Vseh šolskih zgradb v Sloveniji je 846. Prav dobrih zgradb je med temi 305, dobrih 328, slabih 120, neprimernih pa 93. Med temi zgradbami je nalašč za šolo zidanih 738, ne za šolo zidanih šolskih zgradb pa je 108. Vseh učilnic je v teh zgradbah 2659. Učiteljskih stanovanj je 1330, gospodinjstev kuhinj pa 40. V šolskih zgradbah je skupno 50 telovadnic. Enorazrednih šol je v Sloveniji 169, dvorazrednih 179, trirazrednih 122, štirirazrednih 110, petrazrednih 135, šestrazrednih 104, sedemrazrednih 20, osemrazrednih pa 7. Temeljnih razredov je v Sloveniji 2859, vzporodno 598, skupaj torej 3457. Otroških vrtec je 52 in imajo 77 razredov. S šolanj vrsti in raznimi tečajji je skupno v Sloveniji 150.810 šoloobveznih otrok, med temi 75.862 dečkov in 74.448 deklic. Otroke je skupno poučevalo 1409 učiteljev in 2358 učiteljic, skupno torej 3762 učiteljskih moči. V teh številkah se izkazuje ves idealizem in trdo delo prejšnjih let, ki je v nekaj desetletjih doseglo, da se je slovenski narod spremenil v enega najboljših pismenih narodov na svetu. Požrtvolnost našega kmetijskega prebivalstva, ki je po svojih občinskih, okrajnih in deželnih odborih in drugih svojih korporacijah gradilo naše šolstvo, je bila res velika in zgledna.

d Naša nada. Otroci Marijinih vrtec iz štirih župnij: iz Metlike, Podzemlja, Semlja in Suhorja so se zbrali te dni na Krivoškem vrhu. V tamošnji cerkvi se molili, zunaj pa se

se nato veselo zabavali. Vseh je bilo 550. Lep dan!

d Lopo dejanje. S pridnostjo in podjetnostjo si je postavil g. Karel Doležal, brivec na Ježici, lep dom v Stožicah. G. župnik Kokič je na prošnjo g. mojstra hišo in obratne prostore ono nedeljo blagoslovil in posvetil.

d Zažaje dni se pripeljali v mariborske jetnikove toliko novih ljudi, da je zmanjkalo prostora. Torej tudi tu »stanovanjska kriza«.

d Okrog 150 milijonov Din škode je napravila letos toča v Banatu. (Lansko leto 65 milijonov.)

d Okrog 10.000 ljudi je obiskalo »praznik kmečkega ljudstva« na Krškem polju, piše »Domovina«. »Kmetijski list« poroča o 15.000, skupaj torej 25.000.

d Nov vodovod se otvorili minulo nedeljo na Ponikvi ob južni železnici.

d »Franz-Josef« gredica vam preskrbi splošno dobro počutje in čisto glavo.

Med brati Hrvati

d Is govora nadškofa dr. Antona Bazera na evharističnem kongresu v Sisku. Zagrebški metropolit nadškof dr. Bauer je imel ob priliki velikega evharističnega shoda v Sisku krasen govor o pomenu presvete Evharistije za javno življenje. Rekel je med drugim: »Predragi verniki! Tudi v naši domovini je tupa tam kaj, kar ne odgovarja načelom in naukom Kristusovim, ampak načelom brezbožnega materializma in naturalizma. Verska odgoja mladine se zanemarija in podcenjuje na račun neke moralne vzgoje brez vere. Nastala 20.000 vernikov se je zbrala na evharističnem kongresu v Sisku. Hvala Bogu!

d Znan hrvatski umetnik Ivan Meštrovič si zgradi v Splitu hišo; hoče se preseliti za stalno iz Zagreba v Split.

d »Starekatolice«, glasilo istoimenske razkolniške cerkve tudi piše o hrvatskih evharističnih kongresih, in sicer z nekakim strahom do velikih napehov. Med drugim trdi: »Evharistični kongresi dosega svojo vrho, svoj cilj. Res je, da nikdar rimski katolicizem ni bil med Hrvati tako močan, kakor danes. Z lastnimi očmi gledamo sledeče dejstvo: na poziv rimskokatoliških škofov v Jugoslaviji hite velikanske množice Hrvatov na evharistična zborovanja in z navdušenjem pozdravljajo rimskega papeža in njegovo svetovno oblast ter nezmotljivost, kakor je bila proglašena na vatikanskem zboru.«

d Vročina in letina. Vročina brez dežja ni dobro došla kmetu. Medtem, ko je bila letina žita in zgodnjih pridelkov dobra, kaže letina jesenskih pridelkov skrajno slabo. Otava, ki jo sedaj kose, je skrajno pčita. Če bo šlo še nekaj dni tako dalje, sploh ne bomo imeli letos ne ajde ne repe. Fižol je obrodil prav slabo, zelja pa malo in bo slabše vrste. Najhuje pa je v nekaterih krajih s krompirjem, ki je v začetku kazal sicer dobro, ki pa bo najbrže zelo droban, ko ga bodo pričeli kopati v začetku septembra. Krompir pa je glavna hrana našega prebivalstva in slaba letina krompirja pomenja glad. Omeniti moramo še nekatere velike težave, ki jih imajo nekateri suhi kraji z vodom.

d Stroški za državno upravo pri nas in drugod. Po državnem proračunu za l. 1931/32. je odpadlo na vsakega državljan v Jugoslaviji 974,55 Din državnih dohodkov. Po drugih državah je razmerje naslednje: V Turčiji odpade na glavo 340,96 Din, v Albaniji 346,39 Din, na Bolgarskem 479,94 Din, na Poljskem 585 Din, na Romunskem 599,63 Din, na Češkem 1119 Din, na Grškem 1214,73 Din, v Italiji 1328 Din, v Ameriki 1939 Din, v Avstriji 1988 Din, v Belgiji 2107 Din, na Francoskem 2223 Din in na Angleškem 5112 Din.

d Ukinjene direktne vozne karte. S 15. avgustom je stopil v Jugoslaviji v veljavo odlok, kot so ga izdale avstrijske oblasti že pred časom v zvezi z deviznimi odredbami. Kot je Avstrija izdajala vozne karte samo do državne meje, bo odslej izvajala tudi Jugoslavija. Potnikom ne nastanejo posebne težave, ker bodo smeli sprevodniki v vlaku izdajati vozne listke za nadaljevanje vožnje.

d 7.263.645 Din 18 par se dolina še iz prejšnjih let razna podjetja in nekaj posameznikov mestni občini v Belgradu.

d Uporaba piva se manjša. Leta 1928 smo popili v Jugoslaviji 722.700 hl, v letu 1931

pa le 549.300 hl piva. Za leto 1932 prorokujejo samo okrog 800.000 hl uporabe.

d De tal je pegerela v Skoplju Tasa Pop-Antunovičeva tovarna za spirit.

d V vročih dnevih občutna izplakovanje ust z aromatično Chlorodont vodo za usta posebne prijetno. Staklenica za vsakodnevno uporabo Din 16

Razno

d Kake je s podražitvijo sladkorja. Z zakonom se poviša državna trošarina na sladkor v prahu, kockah in glavah za 1,50 Din, na sladkor v kristalih pa za 1,25 Din za kg, in sicer tako, da pol poviška 0,75 Din odnoсно 0,5 Din nosi tovarna sladkorja, drugo polovico pa kupovalec. Na podlagi tega sme tovarna, ko izda sladkor v promet, zvišati ceno na sladkor v prahu, kockah in glavah za 0,75 Din, na sladkor v kristalu pa samo za 0,65 Din za kg. Finančno ministarstvo (davčni oddelek) je zvedelo, da so nekateri prodajalci sladkorja na drobno po 15. avgustu zvišali ceno sladkorja za 1,50 Din, 3 Din, v nekaterih krajih celo za 4 Din. Ker so te samovoljno zvišane cene sladkorja v nasprotju z določili zakona, ker se sme sladkor podražiti samo za 0,75 Din odnoсно za 0,65 Din za kg, kakor je to predpisano v zakonu o izpombah in dopolnitvah zakona o državni trošarini, se bo proti takim brezvestnim prodajalcem, ki s tem samovoljno povišujejo cene sladkorja in kršijo določila navedenega zakona, ravnalo najstrožje po zakonu o pobijanju druginje. Dolžnost je vseh državnih oblasti, da to nadzirajo, in državljanov, da tako brezvestne prodajalce prijavijo državnim oblastem, ki jih bodo kaznovali po določilih zakona o pobijanju druginje.

d Obrtniki svojim odjemalcem. Društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino nam je poslalo v priobitve sledel poziv: Zastoj v gospodarstvu, predvsem pa v denarstvu, s katerim je padla ne le potreba odjemalca, temveč prav tako proizvajalna moč proizvajalca, sila našega obrtnika k temu, da prosi svoje odjemalce, naj redno vrše svoje plačilne obvezne naprati dobavitelju, obrtniku. On jedva še vzdržuje pod pezo razmer svoj delokrog, take z ozirom na proizvajalno moč, kakor tudi z ozirom na zaposlitev delovnega osebja. Obrtništvo je dosedaj kreditiralo svojim odjemalcem ogromne zneske in s tem pokazalo svoje najboljšo voljo, poskati potov in sredstva iz nevdržnih razmer pomanjkanja gotovine in naročil. Nasprotno se sklicuje zato tudi na dobro voljo odjemalca, da ne zavlačuje po nepotrebnem, izrablja obstoječe prilike, rednih plačil obrtništva, ker s tem škoduje ne le obrtniku, temveč tudi vsem onim, ki so gospodarsko in življenjsko navezani na ročno delo, a slednjič pa tudi sebi. Objavljajoč prednje opozarjamo na gornji poziv vse naše občinstvo in naročnike, prosimo za upoštevanje njegove vsebine v dobri veri, da nečje težak gospodarski položaj obrtništva še poslabšati.

d Cerknisko jezere je zaradi hude suše nenadoma usahnilo, vendar ribiči niso dobili posebno bogatega plena.

d Vzajemna zavarovalnica, oddelek »Karitas«. Zavarovanja zdravih oseb, ki ob vstopu še niso izpolnile 65 let, nimajo čakalnega roka. Če je zavarovana oseba ob vstopu že stara 65 let, je zavarovanje vezano na enoletni čakalni rok. Če zavarovane umre v tem roku, se povrne vse kar je plačano. — Vzajemna zavarovalnica, oddelek »Karitas« v Ljubljani.

To kar žrtvuješ za katoliški časopis, žrtvuješ sam zase.

V suhih krajih, v nekaterih občinah na Kočevskem, v Loški dolini in drugod na Noratnjem, v Slovenski krajini, v Suhi krajini in še po drugih krajih Slovenije, morajo ljudje z vozovi in z vozički ure in ure daleč po vodo. Vse podeželsko prebivalstvo vzdihuje in prosi, naj mu nebo kmalu nakloni dobrodejnega dežja.

d Ostavke na španske mesta je podal g. Sava Milutinovič v Sremski Mitrovici. Večina občinskih odbornikov je že prej odločila častna mesta.

d Deset in pol milijona dinarjev za razna letošnja javna dela ima v proračunu mestna občina Sarajevo.

d Nov mlin na električni pogon so otvorili oni dan v Mostaru.

d Nov močan vrelec se odkril v Vrnjački Banji.

d 40 jahov pšeničnega polja je uničil požar pri Novem Sadu.

Pavel Keller, najbolj priljubljeni nemški romanopisec je te dni umrl.

Pešar je uničil velik del francoskega mesta Moissac.

Iz naše prestolice

d Zopet otvorene srednje šole. Ministrski svet je na svoji seji sklenil, da se ponovno odpro zaprte nepopolne srednje šole, in sicer: nepopolne realne gimnazije v Bijelem polju, Srbobranu, Korenici, Danilovem gradu in Starom Bebeju; da se ponovno odpro kot nepopolne srednje šole in sicer: ženske realne gimnazije na Sušaku, v Splitu, Novem Sadu in Sarajevu; da se pretvorijo v popolne nepopolne srednje šole: realne gimnazije v Plju, Tetovu, Rumi, Bijeljini, Lovi Gradski, Negotinu in Pirotu; da se ponovno odpro zaprte srednje strokovne šole, in sicer: učiteljska v Karlovcu, Šibeniku, Vrhu in Gospiću. Prav tako se odpre z ukazom Nj. Vel. kralja nižja gimnazija v Prijeopolju, nižja gimnazija v Nikšiću pa se izpremeni v višjo. Dalje se odpro kot samoupravne nižje gimnazije v Kosovski Mitrovici, Svilajuču in Daruvarju, v Sinju pa se odpro višji razredi samoupravne gimnazije. Nižja gimnazija v Slavonski Požegi bo razširjena v višjo.

d Stroški za državno upravo pri nas in drugod. Po državnem proračunu za l. 1931/32. je odpadlo na vsakega državljan v Jugoslaviji 974,55 Din državnih dohodkov. Po drugih državah je razmerje naslednje: V Turčiji odpade na glavo 340,96 Din, v Albaniji 346,39 Din, na Bolgarskem 479,94 Din, na Poljskem 585 Din, na Romunskem 599,63 Din, na Češkem 1119 Din, na Grškem 1214,73 Din, v Italiji 1328 Din, v Ameriki 1939 Din, v Avstriji 1988 Din, v Belgiji 2107 Din, na Francoskem 2223 Din in na Angleškem 5112 Din.

d Ukinjene direktne vozne karte. S 15. avgustom je stopil v Jugoslaviji v veljavo odlok, kot so ga izdale avstrijske oblasti že pred časom v zvezi z deviznimi odredbami. Kot je Avstrija izdajala vozne karte samo do državne meje, bo odslej izvajala tudi Jugoslavija. Potnikom ne nastanejo posebne težave, ker bodo smeli sprevodniki v vlaku izdajati vozne listke za nadaljevanje vožnje.

d 7.263.645 Din 18 par se dolina še iz prejšnjih let razna podjetja in nekaj posameznikov mestni občini v Belgradu.

d Uporaba piva se manjša. Leta 1928 smo popili v Jugoslaviji 722.700 hl, v letu 1931

Neprijeten duh ust

je zopern. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe hibi odstranite že pri enkratni uporabi krasno osvetljajoče CHLORODONT-paste. Za pri kratki uporabi dolijo zobje krasen sijaj aluminijeve. Poaknite najprej z malo luba bo Din 8.—. Velika tuba Din 13.—. Dobite jo povsod.

Kmalu bo zopet vesela trgatav. Prav svojevrstno veselje prinaša to delo viničarjem, ki po letoletnem napornem delu obirajo sadove svojega truda. Dal bog, da bi bila letošnja letina dobra in da bi se viničarjem in viničarkam hitro polnile brente s sladkim grozdem.

Na levi: indijanski poglavar z lepo perjanico, na desni: glava smrdokavre z našopirjeno perjanico. Takoj lahko opazimo skoraj neverjetno podobnost med obema

Na radijski razstavi v Londonu kažejo železnega moža, ki poda gostu ljubeznivo roko in ga pozdravi v vseh pomembnejših evropskih jezikih. Tudi z mesta vstane in gre do blagajne. Mož je v resnici najpopolnejši fotoelektrični stroj, poln kondenzatorjev, mikrofonov in zvočnikov.

Neki moder mož je označil lepo žensko takole: Lepa ženska je paradiz za oči, pekel za srce in vice za denarnico

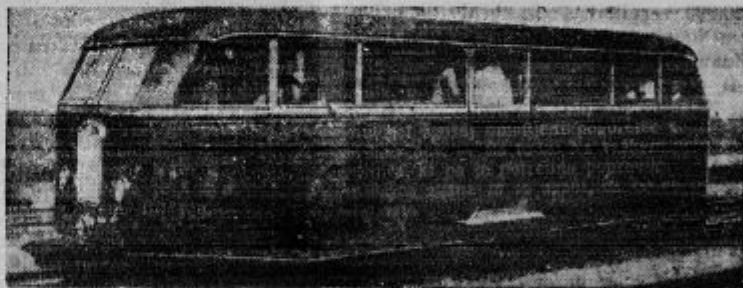

V Nemčiji bo velik katoliški shod v Essenu. V Essenu bodo priredili v dnevih od 31. avgusta do 5. septembra velik katoliški shod za vso Nemčijo. S shodom vred bodo proslavili 1000 letnico stolnice v Essenu, ki jo vidimo na sliki.

Napake ljudje večkrat najdejo tudi tam, kjer jih ni.

Piccardov balon pred vzletom. Tako je zgedel velikanski balon prof. Piccarda, preden je vzletel. Balon pa ne sme biti okrogel, ker se v večjih višinah, kjer je manjši zračni tlak, balon polagoma napihne. Če bi bil balon že na zemlji popolnoma napihnjen in napiet, potem bi se z njim zgodilo isto, kar se zgodi z malimi balončki, ki jih spuste otroci, v višini več tisoč metrov. Balon bi namreč počil. — O srečnem pristanku smo že poročali.

Novi železniški avtobus. Poročali smo že o poskusnih voznjah z železniškimi avtobusi za progi Dunaj-Semering. Na sliki vidimo avtobus tvrdke Daimler, ki je dosegel izredno ugodne hitrosti na tej progi, tako da bodo avstrijske železnice naročile v kratkem večje število takih vozov.

Poštni voz, ki vozi po morju. Na Labi je v bližini izliva v morje mal otoček Neuwerk. Na ta otoček vozi vsak dan pošta. Ker leži otoček 10 km proč od brega, kadar je plima, odpelje pošta vedno takrat, kadar je oseka. Tedaj vozi poštni voz dolgo časa po suhem. Na koncu pa mora še čez nizko vodo na otoček. Včasih pa se poštnar na otoku zamudi in takrat ga plima prehití. Potem pa ne gre drugače, kakor da vozi čez narabčajočo vodo tako, kakor kaže slika.

Nesreče

d V Završnici je te dni utonil Anton Mežnarc, sin posestnika iz Vrbe.

d Pri vojakih je utonil Niko Šarc iz Breznice.

d Drava je nesla te dni hlapca in konja g. Lauka iz Trbonj. Pri vuzeniškem mostu so še ljudje videli hlapca na konju; kdaj in kako je padel s konja in utonil, se ne ve.

d Po nesreči se je ustrelil 15 letni Randi Anton, trgovski učenec v Dravogradu, doma od Sv. Pavla pri Preboldu.

d Po nesreči je ustrelil pri vežbanju na vojaškem strelišču v Ljubljani narednik Dagaj Mladenovič korporala Mihajloviča.

d Ko so mlatili. Stari Andrejač na Dolgem brdu pri Litiji je pri mlatvi sam vzel vati v roke in pričel z bičem priganjati konja, da bi hitreje stopal okoli gpele. Konj pa, ko je dobil z bičem po hrbtu, se je nenadoma splašil ter s kopitom udaril gospodarja naravnost v obraz. Nesrečni mož se je takoj zgrudil na tla. Konj mu je prebil čeljust in ga hudo poškodoval na glavi. V teku 10 minut je stari Andrejač izdihnil.

d Vlak je do smrti povozil 55 letnega delavca Tomaža Praprotnika, stanujočega v Štepanji vasi.

d V Dravi je utonil hlapec Kristijan Berneker iz Marenberga.

d Pri kopanju v Nevljici pri Kamniku je utonil avtobusni podjetnik g. Peregrin Rode.

d V Savi pri Zagorju je utonil 22 letni samski delavec Leopold Hribar.

d Strel iz flobertovke je končal življenje posestnika Megliču Alešu iz Uskore v kamniškem okraju.

d Okrog požarov. Pogorelo je do tal gospodarsko poslopje posestnice Gračnarjeve, p.

Zobozdravnik Dr. Ivan Oblak

zopet ordinira

Miklošičeva cesta (Vzajemna posojilnica)

d. Martinc v Medlogu pri Celju. — Rdeči petelin se je pokazal vrh skednja posestnika Franceta Modica pri Sv. Gregorju. Živino so rešili, drugo je zgorelo.

d V znamenju raznih nesreč. Na zletu iz Ljubljane na Dolenjsko se je prevrnil voz in so dobili hude notranje poškodbe oče, mati in hči iz družine Cimolini. — Pri padcu si je zlomil levo ključnico posestniški sin Vinko Javornik z Iga. — Ko je padel z drevesa, si je zlomil nogo sedemletni Anton Urbas iz Zeiš pri Cerknici. — Pri kopanju je brenil konj s kopitom šestletnega Franca Založnika iz Polhovega gradca. Hude poškodbe. — Ko je padel z zidarskega odra, si je zlomil desno roko 32 letni zidar Filip Strojani iz smlednika. — Ob korenino se je spotaknila in si zlomila nogo nad kolenom 50 letna Jožefa Cebela s Save pri Litiji. — Prst je odrezala cirkularka 27 letnemu žagarju Francu Janežiču iz Ljubljane. — Težak železniški prag je padel na glavo delavci Ivanu Borišku v Zagorju, očetu sedmih otrok. Nevarne poškodbe. — Pri padcu z lestve si je zlomila desno nogo Viemam Julijana iz Zgornjega Jakobskega dola. — Deska je padla na ramo in zlomila ključnico vajencu Antonu Kraljiču iz Strahomerja pod Krimom. — Dielo je prerezalo žile na roki 19 letnemu mizarškemu pomočniku Petru Preku iz Vižmarjev. — Ko je tesal blode, se je hudo vsokal v nogo Stanko Rupnik iz Luč. — Konj je brenil v trebuh hlapca Jožefa Debeljaka iz Škofje Loke. Huda rana. — Ko je padla po stopnicah, si je zlomila roko v zapestju Marija Jerbaher v Mariboru.

Zadnje vesti

d 85 letnico mašništva je obhajal te dni v Rajhenburgu g. župnik Melhior Zorko. Zivijo!

d Za rogaškega dekana je imenovan g. Franc Korošec, za šentlenartskega dekana pa g. Franc Gomilšek.

d 70 let je dopolnil uradnik Krekove posojilnice v Mariboru g. Ivan Kos. Bog ga ohrani še mnogo let!

d Iz ljubljanskega preiskovalnega zapora je bil izpuščen g. Jože Loboda iz Dola pri Ljubljani.

d Iz preiskovalnega zapora v Ljubljani sta prišla Anton Tavčar iz Zadobrove pri D. M. v Polju in Alojzij Kovič iz Dola pri Ljubljani.

PLANINKA ČAJ

Bahovec čisti kri, ker prodira skozi staničevje in jemlje sirup iz sokov. Zavitek Din 20— v apotekah.

d Napad na brzovlak? Uradno poročajo: Spričo razburljivih vesti, ki jih je neki jutranjik prinesel o razbojniškem napadu na brzi vlak Belgrad—Vinkovci, smo na odločilnem mestu dobili sledeče obvestilo: Po izjavi strojevodje na vlaku št. 3, o katere verodostojnosti se doslej še ni bilo mogoče prepričati, je v noči na 16. avgust na km 137 na progi Belgrad—Vinkovci nekdo s strelom pobil šipe na lokomotivi. Ni še ugotovljeno, ali je kdo nameroma streljal na vlak.

RAZNO

Mi se čudimo drugim, drugi se bodo nam. Poleg »kamna modrosti« so poznali alkimisti (nekaki čarovniki) v srednjem veku tudi še »jehih modrosti«, potem »deviško olje« in »vodico življenja«, s katero se je dala vsaka mrtva stvar zopet oživiti. Alkimijo pa so imenovali tudi »kovinarsko umetnost«, ker so znali baje z zgoraj omenjenimi sredstvi spreminjati »bolne« (t. j. manj žlahtne) kovine v zlato in srebro. V Italiji imajo ohranjenega knjigo iz srednjega veka, kjer je napisanih nad 5000 paragrafov, kako se kovine izpreminjajo v druge. Vsebinsko te knjige je za nas naravnost smešna — toda kdo ve, kako se bodo mogoče čez kakih par sto let takratni učenjaki smejali našim znanstvenim knjigam.

Ptičji raj v dolni Isarji. Dolina reka Isar na Bavarskem se po pravici imenuje ptičji raj. Tam je namreč sloviti špecijalist za ptice baron Wacquant pripravil za ptice izredno ugoden prostor za gnezde-

Sheehan:

36

MOJ NOVI KAPLAN

»Vixere fortes ante Agamemnona multi*, presvetli,« sem se skušal izviti. Ob »Agamemnonu« so se oglasili porogljivi vzkliki.

»Mutato nomine de te fabula narratur,« se je smejal škof. »Koliko strokovnjakov je naenkrat med nami.

At suave est ex magno tollere acervo —

Kako prijetno je grabiti z velikega kupa.«

»Presvetli,« sem dejal v zadregi in pogledal po mizi. »Omnes hi metuunt versus, odere poetas — vsi ti se verzov boje, sovražijo poete (pesnike).«

»Oh, oh, oh!« so se oglasili.

»Nec recito cuiquam nisi amicis, idque coactus

Non ubivis, coramve quibuslibet —

Nikomur jih ne ponavljam razen prijateljem, in še takrat samo prisiljen, ne kjerkoli in pred vsakim.«

Predsednik je spoznal škofovo zadrego in nas prekinil:

»Ohe!

Iam satis est! Dum aes exigitur, dum mula ligatur tota obit hora. —

Dovolj bo že. Medtem ko kujete orožje in obuzdavate mulo, minila je ura.«

Pri besedah: obuzdavate mulo me je pomenljivo pogledal, toda jaz sem zmagal in se za to nisem zmenil.

* Tudi pred Agamemnonom so živeli mnogi junaki.

• Ime spremeni in pravljica govori o tebi.

»Oče Dan, vi ste neznosni. Dokler boste vi tu, ne bo reda. Nprestano tlačite vmes svoje klasike, kadar govorimo o bogoslovju.«

»Presvetli in vsi navzoči lahko potrdijo, da nisem jaz začel,« sem rekel in celo prezrl napačno izgovorjeno besedo, ki je ušla predsedniku.

»Tega ne bo nikdar konec. No, oče Irwin!«

Melčal sem in zaprl oči.

XXIII. Borba med velikani.

»No, oče Irwin,« se je obrnil predsednik proti živahnemu, ostro gledajočemu, mlademu kaplanu, ki je sedel na robu. »Pravkar ste se vrnili iz Avstralije, kjer je gotovo vse v najlepšem redu. Kaj mislite, ali so hostije v ciboriju, ki ga je duhovnik med posvečenjem pozabil postaviti na korporal, posvečene? Stvar je važna, zato vas prosim, da nekoliko premislite.«

»Seveda so. O tem ni nobenega dvoma,« je odločno odgovoril mladi duhovnik.

»Nisol!« ga je zavrnil predsednik, »vsi teologi so proti vam!«

»Na primer?« ga je hladnokrvno vprašal oče Irwin.

»Kaj?« se je začudil predsednik.

»Dvomim, da bi bila vaša trditev, da so vsi teologi na vaši strani, resnična. Ali bi mogli navesti nekaj imen.«

»S tem vam lahko postrežem,« je predsednik s pomilovalnim nasmehom odgovoril mlademu kaplanu. »Kaj pravite o Benediktu XIV., papežu Inocencu ali svetem Alfonzu?«

Ta odbiti napad mladega duhovnika ni posebno potrl.

PO DOMOVINI

Zahvala

(Gorje pri Bledu)

Zadnji čas so bili razrešeni sledeči občinski odborniki: Polak Jože, Sp. Gorje; Pogačar France, Grabče ter Jan Jakob, Podhom. Zadnji je deloval v občinskem odboru 32 let, kot župan 14 let, ostalo pa kot obč. svetovalec. Njegovo delo v korist občine, okraja in države je dobilo tudi priznanje z najvišjega mesta, sa je bil g. Jakob Jan v kratkem času trikrat odlikovan in sicer s srebrno in nato z zlato svetinjo, tretjič pa z redom jugoslovanske kroone. Vsem razrešenim odbornikom, posebno pa g. Janu, se za njih delo v občinskem odboru občani priščno zahvaljujemo.

Prosveta

(Mekinja)

Naše prosvetno društvo priredi v nedeljo, 28. t. m. ob štirih popoldne koncert, obstoječ iz 18 pevskih točk moškega in mešanega zbora pod vodstvom tukajšnjega akademika K. Bahnika. Vmes bo pa veseloigra »Katrica in muzikant«. Obeta se prav prijeten umetniški užitek, ker se oba zbora skrbno pripravljata na čim popolnejše proizvajanje pevskih točk, za obilo zabavo bo pa poskrbela veseloigra.

Zalostno in veselo

(Nova Oselica)

Pri nas se zadnje čase ne čuje več veselja nevic. Dne 10. avgusta je zatnil oči Anton Kokelj, oče spoštovane družine iz Podjelo-vega brda. — Iz Kanade smo dobili poročilo, da se je tam ponesrebil Andrej Gruden, oče dveh tukaj živečih sirot. Reče se je pebal za kruhom s trebuchom in želez se prepeljati zastonj iz Inontreala do Toronta na tovarnen vlak, je padel pod kolesa. Umril je v Kanadi še eden naših župljanov, Janez Podobnik, ki tudi ni bil še star in bi na domači grudi še gotovo užival danes zdravje in morda večje premoženje kot nu ga je dala tajna. Iz vsega tega vidimo, da ljubo je doma, kdor ga ima. — Zadnji teden nas je pa gospa Šterkija zelo »počastila«. Kar tri nezakonske otroke nam je iz-

ročila. — Te dni smo imeli pregled našega »Doma«. Vse se je ujemalo, samo nekaj nam še manjka — denar, da končamo začeto.

Bogaboječji cestinarji

(Dev. Mar. v Polju)

V zadnjem »Domoljubu« smo čitali dopis iz Nove Štife pri Gornjem gradu, ki omenja »bogaboječe cestinarje«. Ljudi razne starosti obojega spola, ki »poslušajo« pridige zunaj cerkve, je tudi pri nas žalibog več kot preveč. Okrog in okrog v zadnjem času povečane božje hiše, kadijo in se smejejo in sploh tako glasno pogovarjajo, da motijo vernike v cerkvi. Tisti »pobožnjaki«, ki gredo ob nedeljah in praznikih od doma do praga farne cerkve le zato, da mečejo vernim domačinom pesek v oči, naj si izberejo za svoje pogovore kak drug, primernejši prostor. Če ne bo v tem oziru kmalu reda, bomo naprosili gasilce za pomoč. Močni curki hladne vode bodo pač ohladili dosedenjo »veliko gorečnost« naših »bogaboječih cestinarjev« za pridigo in božjo službo.

Prosvetno delo in še kaj!

(S Trate v Poljanski dolini)

Pred nekaj meseci smo z zanimanjem čitali v »Vigredie popis naravnih lepot doline in se veselili pohvale naših ljudi. Žal nam je le, da moramo priznati pisateljici, da se je zadnje čase zlasti naša mladina nekako prehitro modernizirala v obleki in vedenju in — življenju! Pa vprašajmo se, zakaj? Mnogo je vzrokov, mnogo je krivd; »Domoljub« jih je in jih bo najbrž še razkrival in bičal, saj mu je pri srcu pravno visoko življenje in prava sreča naše mladine. A eno stvar naj kar danes grajamo: slabo vedenje nekaterih kopalcev, ki prihajajo k naši Sori iz drugih, bolj prosvetljenih krajev in hočejo s svojim drznim vedenjem »prosvetliti« do kraja še naše ljudi! — Ne bomo naštevati, kdaj in kje so se motovilele nekatere osebe v kopalnih oblekah okrog podružnične cerkvice med prazniško zapovedano službo božjo, ne bomo tožili, kje se je naša mladina pohujševala,

ko je videla v večji družbi pri pogrnjeni mizi sedeti med drugimi — kosmatega »nagac« v smilih kopalnih hlačkah, je to bomo morali pribiti: tako se mladina ne prosvetljuje, ampak pohujšuje! — »Malo veselja in zabave se pa mora privoščiti ljudem! Seveda! A poštene zabave! Prosvetno društvo na Trati bo za to v obliki meri poskrbelo ob priliki cerkvenega žeganja na Trati v nedeljo, dne 28. avgusta t. l. ob 3 popoldne v »Domu« u prizoritvijo N. S. Gogoljeve komedije v treh dejanjih »Ženitev«. — Duhovito risani znataji in šaljivi domisleki pisateljevi bodo gotovo zadovoljili ne le igralec, ampak tudi gledalce, kateri bodo imeli po igri še dosti prilike, da si v slučaju ugodnega vremena privoščijo po pameti osvetojuče kopeli v vabljivi Sori.

Ustanovitev Prostovaljskega gasilnega društva

(Polžnik pri Litiji)

Ono nedeljo smo imeli ustanovni občni zbor Prost. gas. društva. Izvoljeni so bili soglasno: za načelnika Aničič Josip, šol. upravitelj; podnač. Podlipec Anton, žand. narednik v p.; tajnik Fele Ivan, obč. tajnik; blagajnik Mrzeta Janez kovaški mojster in 8 odbornikov in dva preglednika računov iz okolice in Polžnika. Po občnem zboru se je vršila prosta zabava, na kateri je sodelovala rudniška godba iz Zagorja, pritežitev je prav dobro izpadla in bila čisto obiskana, radi česar se najtopleje zahvaljujemo sosednjim tovariškim društvom za obilno udeležbo. Med prireditvijo je pokazala svojo moč tudi motorna brizgalna, katere delovanje je razlagal g. ing. Hrvat, kot zastopnik Strojskih tovarn in livarn iz Ljubljane. Skoraj pa nameravajo vaščani zgraditi na Polžniku večji in v okolici več manjših rezervarjev, za kar imajo mnogo razpoložljivih izdatnih studentov v neposredni bližini vasi. V najkrajšem času se ustanovi pododsek slovenskega planiškega društva, ker je Polžnik in njegova okolica krasna izletniška točka in so v tem pogledu tudi gostilničarji na svojem mestu.

Skedenj je pogorel

(Od Sv. Gregorja)

Dne 16. avgusta na večer je odjeknil udar velikega zvona. Rdeči jezik je obližnil steno skedenja posestnika Franceta Modica, Sv. Gregor št. 9. Glas zvona in sij ognja je privabil množico ljudstva. K sreči je ogenj v sled tiheta

>Ali trdijo, da jih je treba ponovno posvetiti?<

>Seveda.<

>Premislimo. Ali vas razumem pravilno? Mašnik ima prav od začetka namen posvetiti hostije, ki so v ciboriju?<

>Da.<

>Namena do trenutka posvetitve ni preklical oziroma umaknil?<

>Da.<

>In snov je pravilno pripravljena? On namerava posvetiti prav to, kar radi njegove nepazljivosti leži izven korporala?<

>Da, prav to sem mislil.<

>In vi trdite, da Benedikt XIV., Suarez in sveti Alfonz zahtevajo v takem slučaju ponovno posvetitev?<

>Da.<

>Potem pomilujem Benedikta XIV. in njegove zaveznike.<

Vsi so bili presenečeni. Škofu je planila kri v lica, stari možje so se začudili in prestrašili. Mladi kaplani pa so povsili glave in se tresli od smeha.

>Ta opazka se mi zdi zelo neumestna, zlasti še ker žali najslavnije zastopnike bogoslovne znanosti, je z namršeni obrvmi ugotovil predsednik. In kadar se je nagubalo njegovo čelo, je bilo to vedno slabo znamenje. Škof je napeto poslušal, kako se bo to nadaljevalo.

>Res bi bil moral to povedati v milejši obliki, je hitro rekel mladi duhovnik. »Reči sem hotel, da so moderni teologi in zdrava človeška pamet prišli do drugih zaključkov.«

>Imenujte mi vsaj enega modernega teologa, ki bi si upal nasprotovati splošnemu nauku teologov!<

>»Ballerini« na primer in univerza v Salamanki.<

>Ha, Ballerini. On bi itak najrajši vse obrnil.<

>Za Ballerinja govori tudi mašna knjiga in splošno prepričanje.<

>Mašna knjiga?<

>Da, le preberite ali pa vam bom jaz.<

>Če manjka karkoli, bodisi prava, predpisana snov, forma in namen ali duhovniško posvečenje, se zakrament ne izvrši. Če pa so vsi ti pogoji dani, potem je zakrament veljaven.<

>Res je tako. Rešitev našega vprašanja je odvisna od besede: namen. Cerkev pod smrtnim grehom duhovniku prepoveduje posvetiti hostije v ciboriju, ki stoji izven korporalov. Prepričan sem, da duhovnik tik pred posvečenjem nima namena storiti smrtni greh in seveda tudi ne namena posvetiti te hostije.<

>Oprostite, če vam odkrito povem, da je to zelo slab in varljiv dokaz in da slabšega še nisem slišal. Vaše mnenje temelji na popolnoma napačnem prepričanju, da posvečenje, če duhovnik preze kako rubriko, ki ga veže pod smrtnim grehom, ni veljavno. Če bi na primer rabil kvašen kruh ali bi ciborij ali kelih ne bil posvečen, če bi korporal sam ne bil blagoslovljen, bi bila izven njega oba, kelih in ciborij in bi ne bilo ne daritve ne posvečenja. Če boste tako razlagali rubrike, boste morali reči tudi to, da, če bi ciborij na korporalu ostal pokrit, hostije niso posvečene.<

>To je samo odpustljiv greh, je pojasnjeval predsednik.<

* Znan rimski moralist.

nje. Na ta način je tam okrog 80.000 ptic, med temi okrog 20.000 lastavic, potem škorcev, pastaršič, vrabcev in celo netopirjev. Ugotovili so da te ptice uničijo vsak dan v dolini najmanj 32 stotov ličink. Posledice tega so seveda silno koristne. Te dni se je v dolini bavarske komisije za varstvo ptic, ki je izrekla profesorju baronu Wacquantu svoje priznanje za veliko delo. Ugotovili so, da sadje tu krasno uspeva in da za zaščito dreves niso potrebna nobena kemična sredstva. Še bolj zanimivo pa je, da daje vsaka krava v dolini leara najmanj liter mleka na dan več, ker jo ne nadlegujejo muhe in druge žuželke ter ličinke.

Resnico je govoril. — Pravite, da je sedel? Meni je pa hotel natveziti, da je bil zadnje čase pri svojih sorodnikih. — Bo že res. Njegov stric in njegov svak sta namreč tu čast tudi sedela.

Pameten svet. — »Pomislite, moj sosed, la nesramnež, je povsod raztrobil, da stanuje z vravom norca. Kaj naj storim?« — »Preselite se.«

ozarja mirno povzival le prvotno svojo žrtev. V strahu, da bo treba nujne pomoči, so v prav hvalevrednem tekmovanju prihitela na kraj ne-
sreče poleg domačega gasilnega društva še ona iz Sodražice, Zamosteca, Zimarič, Vel. Poljan, Dvorske vasi in še celo iz daljnega Roba z motor-
torke. Iz Preske so pa kar prinesli v svoji veliki
požrtovalnosti cevi in ročno brizgalno. Živino
je rešil sam gospodar iz bleva, ki je bil pod
skednjem. Zavarovalnina v primeri s škodo ni
visoka, vendar smo prepričani, da bo več kot
zavarovalnina zalegla pogorelu dobrotljivost
naših ljudi, ki bodo drage volje nadomestili v
lesu in sezu, kar je pobral požrečni ogenj. Ok-
kod ta požar, pa gotovo še oni ne ve, ki ga je
povzročil.

Naša zadruga.
(Dotenja vas.)

Novo ustanovljena Mlekarska nakupovalna pro-
dajna zadruga zavzema vedno širši delokrog svoje-
ga delovanja. Vsaki dan se zbira mleko iz naših
vasi, pa tudi v Sodražicah, in celo Gora pošilja dnev-
no gotovo množino v našo mlekarno. Veselje je gled-
ni zvečer kako živahno se dvigne življenje v mle-
karni. Eni dovajajo, drugi domašjo sveže mleko,
drugi zopet pa odušajo ali kislo mleko ali posneto
ali pinjano. Imamo res na izbiro razne vrste mle-
ka. Koliko revnih družin dobi lažje vrste mleka za
malo ceno (25 par 1 liter) za večerjo ali še za drugi
dan. Siromahne družine prihajajo iz Ribnice in oko-
ličkih vasi, da celo dnevno iz Ložine, kar je dokaz,
koliko dobrega že s tem stori siromahnim slojem
naša mlekarna. Ta teden se je stavba v gornjih pro-
storih predelala, tako da bodo v mlekarni tudi sta-
novanja in pisarna. Prihodnjo nedeljo 28. t. m. se
vsa stavba slovesno blagoslovi ob 3 popoldne. Va-
himo okolišane, udeležite se pomembnega slavlja,
ki od vas ne terjajo kakšne vstopnine ali darov, marveč
boste ob tej priliki slišali kako pomembna je ta
ustanovna za ves okraj ribniški in kako bi se moglo
vse to še dvigniti.

Umrli je mož
(Nemška vas.)

Prejšnji teden smo pokopali najstarejšega va-
šana g. Josipa Češarika v lepi starosti 80 let. Po
svetjem tihem mirueta zasenja je bil splošno prilju-
bljen in znan širok okolice. Kot varčen in vester
gospodar je rad pomagal vsakomur s svetom in de-
janjem. Lep pogreb je pokazal njegovo priljublje-
nost. Nikdar ni zatujil svojega krščanskega prepri-
čanja. Svetila mu večna luč!

Prebrisani škoti.

V ne-
ki londonski trgovini je
bilo zapisano na iz-
stoku: »Vse kar prodajamo,
stane 4 penice. Izberite,
kar hočete!« Škot
je vstopil in trgovino in
vprašal: »Kje pa imate,
prosim, avtomobilski od-
delek?« Drugi škot je
nekot v gostilni naročil
pivo in opazil, da plava
v vrču muha. Popil je
kljub temu skoro tri četr-
tine tekočine, nato pa
poklical natakarja, mu
pokazal muho in ga pri-
šel glasno zmerjati. Na-
takar se je lepro opustil
in gostu hitro prinesel
novi polni vrč. Čim se je
odstranil, je vljudno
vprašal drugi škot, ki je
vse opazoval od svoje
mize: »Oprostite, gos-
pod, ali bi mi lahko
sedaj posodil vašo mu-
ho?« Naj vsa rojaka.

Pisatelj. — 12 let sem
rabil, da sem spoznal,
da za pisateljstvo ni-
sem nadarjen. — In si
pusil pisateljstvo? —
Ne, tedaj sem bil že sla-
ven.
Na kolodvoru. — Od-
krito povem, ljubji ne-
čak, da se mi zdi, to že
nezaslišano! Komaj
sem stopil z vlaka, pa
me že čukaj za denar!
— Toda stric, ne pov-
zabi, da je imel tvoji
vlak 20 minut zamude!

Novi grobovi

Pri Sedmerih jezerih v Triglavskem po-
gorju je nenadoma preminul g. Mirko Kunay,
uradnik Zadrुzne gospodarske banke. — V
Beltineh so pokopali zgodnega šolskega upra-
vitelja g. Janka Tivadarja. — V Soštanju je
umrl g. Josip Lampret; njegov sin g. Jože je
za kaplana pri Sv. Trojici v Halozah. — V
Ormožu je pobrala smrt priljubljenega Vin-
kota Kolarja. — Na Jesenicah je odšel v več-
nost g. Matevž Peternel, tovarniški uradnik
v pokouju. — V Ljubljani je zapel mrtvaški
zvon trgovcu g. Francu Vehovecu. — V Ljub-
ljani so položili na mrtvaški oder g. Vinkota
Zabukovca, dolgoletnega slugo »Zadrुzne
zveze«. — V Podbrdu pri Moravčah je izdihnil
zvest katoliški mož g. Martin Klopčič. — V
Vnanjih goricah je odšel na drugi svet 72 letni
g. Peter Oražem. — V Babnem polju je umrl
gostilničar g. Viktor Troha. — V Ljubljani je
preminula vdova po nadučitelju ga. Lucija
Božič, roj. Stalzer. — V Ormožu je poklicala
smrt 78 letno go. Marijo Stajniko, roj. Kunce.
— V ljubljanski bolnišnici je zapustil solzno
dolino književnik g. Peter Pajk. — V Pod-
nartu je odšel po plačilo v večnost bivši prvi
predsednik Narodne vlade za Slovenijo gosp.
Josip Pogačnik. — V Mostah pri Ljubljani je
izdihnila zasebnica ga. Marija Rozina. — V
Begunjah pri Cerknici je zapel mrtvaški zvon
skoraj 90 letnemu Matevžu Turšiču, posest-
niku in gostilničarju v Bezuljaku. — V Ljub-
ljani so položili v gomilo go. Amalijo Mežik,
roj. Kuštrin. — Istotam so položili v grob go.
Marijo Sattler, vdovo kurjača državnih želez-
nic. — V Moravcih je odšel h Gospodu po
plačilo g. Alojzij Spindler, oče duhovnika skla-
dalelja Fr. Sal. Spindlerja in g. poslanca Ve-
kostava Spindlerja. — Na pokopališču pri
Ljubljanskem Sv. Križu so zagrebli go. Ljud-

milo Hauptmanna, vdovo po profesorju. — Na
Vrbniki je umrl posestnik g. Ivan Voljč. — V
splošni bolnišnici in Ljubljani je zapustil solzno
dolino g. Mirko Kregelj, učitelj v Crnomlju.
— Na Brezjah je zaspala v Gospodu 81 letna
gdč. Marija Fertin, sestra g. Ignacija Fertina,
župnika v pokouju. — Pokojnim večni mir in
pokoj! Preostalim sožalje.

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne ve-
sti. 13.00 poročila, plošče. 18.00 Salonski kvintet. 22
Cas, poročila. — Četrtek, 25. avg. Opoldanski pro-
gram odpade. 19. Slike iz narave. 19.30 Akademski
poklici. 20. Devizni predpisi in praktično gibanje.
20.30 Prenos koncerta zdraviliške godbe iz Rogaske
Slatine. 21.50 Pevski koncert g. Jožeta Gostiča. 22
Prenos pesne glasbe iz kavarne »Zvezdec. 22.30
Poročila. — Petek, 26. avg. 19. Nekaj za starše.
19.30 Gospodinjska ura. 20. Plošče. 20.30 Prenos iz
Belgrada. — Sobota, 27. avg. 19. Gimnastične vaje.
19.30 Zabavni kotiček. 20. Pevski koncert go. Negro-
Hrastove. 20.30 Prenos pesne glasbe iz Parkhotela
na Bledu. 21.30 Salonski kvintet. — Nedelja, 28. av-
gusta. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10. Nedeljske
mišli. 10.30 Šah. 11. Salonski kvintet, 12. Cas, poro-
čila, plošče. 15.15 Ljudska igra: »Strie v toplicah.
16.45 Salonski kvintet. 20. Samospevi go. Škerlj-Me-
dvedove. 20.30 Prenos pesne glasbe iz Parkhotela
na Bledu. 22. Cas, poročila. 22.15 Salonski kvintet.
— Ponedeljek, 29. avg. 19. Po poljski zemlji. 19.30
Kulturni izvor gospodarstva. 20. Operetni večer. So-
delujejo gdč. Zupanova, g. Jelačina, salonski kvin-
tet. 21.15 Prenos iz Parkhotela na Bledu. 22.15 Tam-
buraški sekstet. — Torek, 30. avg. 18. Otroški koti-
ček. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Naša zemlja v
vsemirju in ostali planeti. 20. Esperantska ura: Kra-
ške jame. 20.30 Prenos iz Zagreba. — Sreda, 31. av-
gusta. 19. Prenos iz Salzburga: Beethoven »Fidelio«. 22.15
Salonski kvintet.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

K dopisu iz Ribnice v zadnjem »Domo-
ljubu« naj pripomnimo, da se je pokojni gosp.
Lovšin imenoval Ivan in ne Franc. — V Sto-
perce pri Rogatcu: Za to številko prepozno.
— Smartno pri Litiji: Tudi prepozno.

»Kadar duhovnik mašuje, nimā več namena sto-
riti mali ali veliki greh, vrhu tega —> je živahno na-
daljeval oče Irwin.

»Bojim se, da bo čas prekratek,« ga je prekinil
škof. »Zapomnil si bom vaše dokaze, oče Irwin, ker
niso slabi, dasi je, kakor trdi predsednik, splošno
mnenje vam nasprotno. Pojdimo naprej; o navdihnje-
niju svetopisemskih knjig.«

»Oče Duff bo prebral svoje predavanje, pre-
svetli in potem se bomo porazgovorili o tem vpra-
šanju.«

»Dobro. Oče Duff kar pričnite!«

Oče Duff je bil drugi zastopnik mlajšega rodu,
jasnega obraza z velikimi, modrimi očmi, ki pa niso
popolnoma ustrezale svoji nalogi, ker si je mor-
nal, ko je potegnil iz žepa obširni rokopolis, natakni-
ti na nos zlate naočnike. Mirno je pogledal okrog sebe
in pričel počasi brati z razločnim glasom. Glas je bil
čudovit, za spoznanje brenteč in počasi prehajajoč v
mrmrjanje. Na sobrate je to izredno vplivalo. Drug za
drugim so podlegali njegovemu hipnotičnemu vplivu,
povešali glave na prsa in končno zaspali. Celo pred-
sednik in končno tudi presvetli sta po hudem boju
podlegla. »To si moram vse zapomniti,« sem si mislil,
»morda si zgodovine ne bom veliko zapomnil, toda
slišal bom kup neobičajnih in neuporabljivih besed,
s katerimi bom mogel obmetavati svojega kaplana.
Po glavi so se mi podili najrazličnejši rokopolisi, potem
se je oče Duff norčeval iz onih, ki so dobesedno raz-
lagali stvarjenje v šestih dneh, kar je vzbudilo mo-
jega soseda, ki mi je zašepetal: »Ta je cel nevernik.«
Potem je osporaval poznanje pisatelja Mojzesovih
knjig, govoril vse mogoče in nemogoče o kaldejskih
in babilonskih dostavkih, zavrzel mnenje, da so vsi
psalmi Davidovi, označil polovico Daniela kot izmi-

šljotino, porinil Joba med arabske pesnike, govoril o
Janezovem evangeliju in apostolskih delih. Nato je
začel popravljati, kar je preje uničil, ko ga je naen-
krat premotila slonova trobenta. Vsi so se zbudili in
se mi smejali in ker se mi je zdelo, da se ne bo nihče
opravičil pri očetu Duffu radi tega neolikanege obna-
šanja, sem jezen pripomnil:

»Presvetli, zdi se mi, da se gospodje ne zavedajo
velike krivice, ki se godi najučenejšemu duhovniku,
kar sem jih kedaj slišal...«

Glasi, neprikrit smeh je bil odgovor na te mo-
je besede in z žalostjo moram povedati, da se je tudi
škof smejal. Potegnil je robc iz žepa in si brisal oči.

»Zato bi predlagal, presvetli, da mu za nagrado
odobrite to razpravo, jo objavite kot prilogo kate-
rega katoliškega irskega ali ameriškega lista. Če bo
razprava izšla v tisku, bodo ti miadri možje imeli vsaj
kak pojem o njeni vsebini, saj so sedaj itak vsi spali.«

Zopet so se vsi smejali in predsednik se je
oglasil:

»No, oče Duff. Če niste preveč počašeni radi po-
hvale očeta Dana, ki je bil vaš najpozornejši in naj-
navdušenejši poslušavec, bi vas jaz prosil, da poja-
snite nekatera mesta v vašem predavanju.«

»Tako oborožene trdnjave vendar ne boste na-
padali,« sem ga odvrčal od tega načrta. »Vrhu tega,
gre čas proti koncu.«

»Se eno uro boste potrpeali, oče Dan!« je rekel
škof, ki je pogledal na uro. Vam čas strašno hitro
mineva.«

Nisem razumel, kaj je hotel reči s tem. Kaj že
pravi sveto pismo: Kdor išče časti, bo obdan s slavō.

Male praske, ki so se odigrale pred predavanjem
očeta Duffa niso bile nič v primeri z ostrim strelja-
njem, ki se je sedaj pričelo.

Naznanila

n Običajni romarski šhod pri romarski cerkvi sv. Rozalije se vrši kot vsako leto na Angelsko nedeljo, ki se obhaja tako v ljubljanski kakor lavantinski škofiji dosledno prvo nedeljo v septembru t. j. letos 4. septembra (16. pobinkoštna nedeljo). Župni urad v Krškem.

n Poizvedevanje. Več časa že pogrešam sina. V zadnjem času pa je baje hodil po svetokriški fari na Dolenjskem. Če bi ga kdo videl, prosim, da mi takoj javi na naslov: Anton Prime, Catež, Vol. Loka. Fant je slaboumen, močan, zelo porastel, star 35 let; v zgornji deljosti mu manjkata dva zoba.

n Prosveta »Poljec vabi k prosvetnemu večeru, ki se vrši v ponedeljek dne 29. avg. ob pol 9 zvečer v domu. Na sporedu je poleg petja, godbe, tudi predavanje. Vstopnina k večeru navadna. Clani-ice udeležite se v obilnem številu.

5,000,000

LOTERIJA

državna sr. Vincenca v Belgradu
v korist

zgradbi rim. kat. katedrale v Belgradu

se dne

31. avgusta 1932

brezpogojno zaključiti!

Vzvišeni namen in velik socialni pomen te prireditve si bo pridobil tudi Vaša naklonjenost

Kupite torej tik pred žrebanjem srečko za zgradbo katedrale!

DOBITKI:

2x2,500,000 Din, 2x500,000 Din,
10x100,000 Din, 100x10,000 Din

Cene dvojna $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$

srečk: Din 200—100—50—25—

Žrebanje 31. avgusta 1932!

Dobe se povsod!

Centralna uprava:
Beograd, Ulica Jovana Ristića 30

Prodajna podružnica:
Zagreb, Trivkova ulica 5

70.000

Ako bi bili katoličani tako zvesti svojemu časopisu, kakor so verski nasprotniki svojemu, bi bilo katoliško časopisje mnogo močnejše kakor je.

Materializem premagan tudi v naravoslovju

Beseda materializem pride od latinske besede, materia, kar pomeni snov, tvar. Zato zaznamujemo z besedo materializem oni nauk, oni svetovni nazor, ki uči, da je vse materia, snov, tvar telesnost, ali tvor in pojav snovi. Začeli so učiti ta nauk v prejšnjem stoletju zlasti nekateri nemški naravoslovci kakor: Büchner, Moleschott, Haeckel in drugi. Iz naravoslovne vede pa so prenesli ta nauk tudi na druge panoge zlasti še v družboslovje. Od tod pride, da zaznamujemo kot materialista tistega, ki priznava le stvarne in čutne dobrine in užitke.

In vprav materializem je po znani okrožnici sedanjega sv. Očeta Pija XI.: O obnovi družabnega reda po evangelijskih načelih zadržni in poglavitni vzrok sodobne gospodarske mizerije v svetu. Saj pravi v tej okrožnici med drugim: »... Tako je prišlo, da se je začelo mnogo več ljudi kakor poprej gnati samo za bogastvom, kako bi ga na kakršenkoli način pomnožili, da so iskali predvsem in nadvsem sebe in se niso več strašili niti najhujših zločinov zoper druge. Prvi pa, kateri so se spuстили na to široko pot, ki drži v pogubo, so zlahka dobili premnogo posnemalcev svoje zločnosti, bodisi z zgledom svojih navideznih uspehov, bodisi z nenavadnim sijajem svojega bogastva, bodisi s tem da so druge, ki so imeli bolj tenko vest, smešili, češ, da so njih strahovi prazni, bodisi, da so bolj boječe pogazili.

Ko so pa voditelji gospodarstva krenili s prave poti, je bilo le naravno, da je tudi delovno ljudstvo začelo drveti v isto brezno; tem bolj, ker so premnogi podjetniki zlorabljali svoje delavce kot mrtvo orodje, brez sleherne skrbi za njih duše, da, brez vsake misli na kaj višjega. Zares groza nas obdaja, če gledamo... kako je na splošno oslabil tisti resnični čut, ki je dajal časih tudi preprostim in neukim smisel za višje reči, in je na njegovo mesto stopila sama skrb, kako si kakorkoli pridobiti vsakdanji kruh... Mrtva snov prihaja iz tovarne požlahtnjena, ljudje pa se prav tam kvarijo in ponižujejo...»

Materialistični nazor presajen iz naravoslovja v gospodarsko področje (kjer bi se dosledno izvajati uveljavljati zlasti v rodbinskem življenju: »svobodna ljubezen«, v vzgoji: »laična« to je brezverska vzgoja, v pravu in sodstvu: »zločini so le čini bolj ali manj umobolnih«, v javnem življenju: »božje ime naj se ne imenuje več v zbornicah in v državnih mestih«) je torej zadnji vzrok gospodarske krize.

Hvala Bogu pa, da ga vprav tista veda, ki ga je začela širiti, danes že odločno pobija to je naravoslovje in z njo v zvezi zdravoslovje.

Vprav resnobni naravoslovci in zdravniki se namreč vedno bolj oddaljujejo od materializma in mesto njega poudarjajo takoimenovani vitalizem to je nauk, ki uči, da je v vsakem bitju poleg materialnih delov še nekaj drugega, nekaj višjega, neka življenjska sila, ki ni ne sama materija, pa tudi ne iz materije. Čujmo samo nekatere!

Dr. H. Much (v knjigi: Vom Wesen des Lebens, Leipzig 1925) dokazuje, da vse mehanično preiskovanje ni moglo in ne more pojasniti, odkod življenje, ker življenje se ne da mehaničnim potom izmeriti. To mehanično preiskovanje in vera v to merjenje je naravnost ubila pravo znanost. Mrtva materija, pravi s svoje strani prof. E. A. Mitschelich, ne

more nikdar raztolmačiti dela, ki ga proizvaja življenje.

S posebnim poudarkom brani vitalizem H. Driesch. Poleg številnih njegovih del, naj omenimo posebej predavanje, ki ga je imel v Lipskem leta 1930 z naslovom: Naše pojmovanje o prirodi v preteklem stoletju in danes. V tem predavanju dokazuje z ozirom na preteklost, da je bilo vse zamišljeno v mehanično-materialističnem duhu. Toda današnje naziranje je povsem drugo. Zopet so na vidiku veliki problemi o nadmaterialnem svetu, o nesmrtnosti in svobodi človekovi, ki jih je treba bolj znanstveno obravnavati kot se je to dogajalo v preteklem stoletju. — B. Bawink (»Unsere Welt« marec, 1930) se veseli, da so vprav naravoslovci in fiziki kakor n. pr. sloviti Niels Bohr v Kopenhagnu 1929 naglasili to stran in ta preokret. Vprav fiziki imajo pravico pa tudi dolžnost to dejstvo naglašati; zakaj ravno oni so bili, ki so vtihotapili nauk o golem mehanizmu v biologijo (nauk o postanku življenja) in ravno oni morajo posebej uvideti v kakšno zmešnjavo so s tem pritrali fizikalno vedo. Mehanizem ne more vsega raztolmačiti niti v fizični, kaj šele v biološki vedi.

Pravtako se je nedavno dotaknil tega vprašanja sedanji rektor monakovske univerze dr. Demoll v svojem nastopnem govoru, kjer je izjavil med drugim: »Minul je čas, ko smo smatrali, da je življenje samo nekaj matematični pojav. Sestoj stanic se more razložiti po samem njihovem združenju. Vpoštev je treba vzeti nekaj višjega od zgolj materialnih delov stanic. Razlaga, kakor jo podaja vitalizem, je povsem upravičena. Goli mehanizem se mora po vsej pravici umakniti, kakor gre za živi organizem.« — Na to dejstvo opozarjata dalje dr. E. Barthel (v znanstvenem časopisu: »Natur und kulture«, 1932, št. 3, 106 do 107) in E. Daqué v svojih delih. Po njih izjavi so moderni pripomočki proučavanja organskih bitij opozorili na premnogo skrivnosti, ki jih s fizikalnim eksperimentom ne moremo pojasniti. Zakaj pri vseh poizkusih preostane nekaj, kar se z eksperimentom ne more pojasniti. Cele cvetlice, da ne omenjamo živali in človeka, imajo v sebi nekaj, kar jih dviga nad golo materijo, kar jim nudi občut svoje vrste in kar očituje take pojave, da strmijo nad njimi najučenejši prirodoslovci. In vprav to je tisto, kar jih sili, da zagovarjajo vitalizem napram golemu mehanizmu in materializmu. — Podobno obravnava prirodoslovec H. W. Behm (v knjigi: Ein Buch von Menschen und Tieren, Sternen und Blumen, 1927, 156—162) prirodoslovne pojave, o katerih trdi, da jih človek lahko proučuje celo življenje, pa jih vendar ne more doumeti, kar vse izpričuje nadmaterialni svet. — Je torej med sodobnimi naravoslovci samimi gibanje za novo vedo, ki poudarja Duhovno Bitje nad materijo Bitja, ki je dalo svetu življenje in gibanje, kar tako lepo dokazuje prirodoslovec Rihard Bolley (v knjigi: Geist, Kraft und Stoff, 1930).

Profesorska. — Ukradena mi je bila zlata doza. — Kaj nisi čutil roke v žepu? — Seveda sem jo, pa sem mislil, da je moja.

Moderni slikar. — K znanemu slikarju pride nabudni moderni slikarski umetnik in mu pokaže svoje najnovejše delo. — Moje najnovejše delo, mojster: »Propad sveta«. Mojster: Res, prava katastrofa!

V vsako hišo Domoljuba!

Treznostni kongres na Kumu

dne 28. avgusta 1932.

Ministrstvo prometa je z odlokom od 18. avgusta 1932 št. 18.550 dovolilo 50% znižano vožnjo za delavski treznostni kongres na Kumu. Kongres se bo vršil obenem s cerkvenim shodom, na cerkveni shod pridejo letos tudi romarji iz Kostanjevice in prinesejo nov dar za sv. Nežo. Za kongres vlada povsod veliko zanimanje, zlasti med treznimi delavci. Pozivamo vse častice sv. Neže in sv. Jošta, da pridejo na kongres na Kum, da se navdušijo za trezno življenje in razširijo trezno mišljenje med kmetiskim in ubogim delavskim slojem. Na svidenje 28. avgusta na Kumu. Znižana vožnja velja od 26. do 29. avgusta.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrtnica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovo oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Prodajna posestvo

z novim gospodarskim poslopjem, njive, travniki, gozdovi, 20 majnat ozi postaje Radobova vas ob banovinski cesti Pluska — Litija v prijetnem kraju. — Na željo vzamem tudi hranilno knjižico. — Naslov pri upravi Domoljuba pod št. 12.131.

Kmetija pri Ljubljani sprejme treznega kravarja z dobriimi spričevali, tudi priletnega, kateri dobro može. Stalna služba, plača 200 Din. Naslov pove uprava Domoljuba pod št. 12197.

Kmetško dekle, poštena, srednjih let, vajena kmetškega in hišnega dela, išče stalno službo na deželi. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 12195.

Delavska čuvlja kravina Din 125, krom Din 140, najprejšeje izdelane, nudi Jernoj Jeraj, Zapoge 10, pošta Smlednik.

Služkinjo vajeno vsakega kmetškega dela vzamem takoj v službo, Jože Cerne, Zg. Siška 39.

Plahte, vozne in konjske in vso železnino nudi Fr. Stupica Ljubljana, Gosposvet-ska cesta 1.

Pot do lastnega doma in blagostanja vsakemu odprta. Pojasnila daje Stavbna hranilnica in posojilnica, Ljubljana, Miklošičeva 15.

Mizarskega vajenca

sprejme Ivan Kuhar, Vižmne št. 69, pošta Št. Vid nad Ljubljano.

Pohištvo

vsakovrstno kupite poceni pri Egidiju in Karlu Erjavcu, Brod (poleg tacev, mostu) Št. Vid nad Ljublj. — Izdelki zajameš. Stalno na zalogi.

Kovaškega vajenca

takoj sprejme Kožar Frane, kovač, Domžale.

Malo posestvo

na Crnuhah ugodno na prodaj. Vprašati: VIŠ, Tržaška cesta 1.

Kože v stroj

vse vrste ne podplate, notranjke, črno in ružavo goraje usnje, blank, kosmato polčrno i. t. d. sprejema J. Lavrič, usnarija, Št. Vid pri Stični. Surove kože pošljite na postajo Stična.

Organist

in cerkvenik išče službo, najraje kje na Hrvatskem. Naslov v upravi lista pod št. 12.240.

Deželne pridelke

kakor fižol itd. kupujem in prodajam. — Plačujem po najvišji dnevni ceni. — Jakob Pogačar, Sv. Valburga št. 14 Smlednik.

Posojila dale brez-obrestno

za odkup obročnega dolga in nakup nepremičnin: »Zadruška, Ljubljana, poštni predal 307. — Išče mo poverjenike.

Za smeh

Judevska. Galilski Jud je bil v najhujši zimi povabil na sodišče. Namesto ob devetih dopoldne, kakor je stalo na povabilu, pa pride pred sodnika šele ob štirih popoldne. — Sodnik ga ozorno nagovori: »Ali se zdaj pride? Ali je zdaj devet?«

»Oprostite, gospod svetnik,« odgovori Jud ponižno, »pot je tako slaba, da nisem mogel nikamor: dva koraka naprej, potem pa tri nazaj.« Sodnik: »Kako pa ste potem prav za prav sem prišli?« Jud: »Obrnil sem se, gospod svetnik, in sem hodil, kakor da bi šel domov.«

Kaj je smola? Med drugim je smola tudi to, če se kdo vozil v železniškem kupeju z lepo mlado gospodično. Strašno rad bi kadil, pa si ne upa, ker ne ve, ali bo to ženski všeč ali ne. Toda ko se ne more več premagovati, vzame iz žepa cigaretnico, jo odpre, ter reče napram gospodični: »Gospodična, saj dovolite?« — »O, prosim!« odgovori ta in — mu vzame zadnjo cigareto.

Pri »cupranju«, »čarovnik« se je pripravljal, da pokaže svojo največjo umetnost. Dejal je: Ako se blagovoll katera izmed dam podati na oder, napravil bom, da bo izgnila.« Pavle, ki je sedel med gledalci, je zuklical: »Počakajte malo, skočim po mojo staro domov.« Oni na oder pa se ni dal motiti ter nadaljeval: »Naredil bom, da bo izgnila, nato pa jo pričaram zopet nazaj.« »A tako,« je vzdihnil Pavle ter sedel, »če je pa tako, potem se ne izplača, da bi šel ponjo.«

Dobro, da ve. »Gospod, vaš pes mi je porbustal kokoč.« — »Hvala, da ste mi povedali, vsaj večerje ne bo dobila, mrcina grda.«

Otvoritveno naznanilo!

Mr. Ph. N. Komotar vjudno naznanja, da je otvorila lekarno na Viču

Lekarna je najmoderneje urejena ter prodaja vsa tu- in inozemska zdravila in specializirane. Oddaja recepte na vse bolniške blagajne.

PRI JURJU

je dosti vsega blaga

PRI JURJU

vedo, da je danes denar drag. Zato kupite

PRI JURJU

v novi trgovini v Ljubljani na

na Pogačarjevem trgu

res dobro in poceni.

Dunajski sejem

od 4. do 10. septembra 1932 (Rotunda do 11. septembra)

Posebne priveditve:

»600 LETNICA DUNAJSKE USNARIJE«

Pohišstvo / Reklama / »Novodobni plinski aparati«, Električna v gospodinjstvu / Dunajske modne pletenine, salos za modno kožuhovino, kožuharji in predelava krzna / RADIO IN SLABI TOK / Zensko-sportsna razstava s posebnim oddelkom »Rastline in živali v zmiri Stavbarstvo in gradnja cest, »Rastloda hiša« Železno in patentno pohišstvo, »Tehnične novosti in iznajdbe« / Razstava U. d. S. S. R. / Posebna bolgarska razstava, Razstava hranil in nasladi / Poljedelska in gozdarska razstava Nikakega vizama! S sejsko izkaznico in potnim listom prost prestop na meji v Avstrijo. Ogrski tranzitni vizum se dobi na meji proti predložiti sejske izkaznice. Znatne vozne olajšave na jugo-ovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Jadranskem morju ter na zrakoplovih. Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejske izkaznice (po Din 50) se doba pri

Wiener Messe A. G., Wien VII

kakor tudi — v dobi liparske jesenskega sejma — pri Auskunftsstelle in Leipzig, Ostrer. Messehaus, pri častnih zastopnikih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska c. 31. Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), Dunajska c. 1. Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), podružnica hotel Miklič v Ljubljani glavnega koledarja

Ugoden nakup

Najboljše nogavice, rokavice, srajce, ovratnike, kravate, trikoperilo, dišeča mila in vezenine, vse potrebščine za čevljarje, šivilje in krojače, itd. itd.

po najnižji ceni dobiti le

pri tvrdki

Josip PETELINC, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7 (za vodo).

DELO

v teh težkih časih se more še najlažje dobiti v ustanovljivi domače pletarje. Mi damo vsakomur takoče delo, ker smo odnalozi za plezanje, dobavimo prejo in japlino v zaprti tek za pletenje, kar dokazuje našo varstveno. Pišite še danes po gratis-prospekte tvrdki.

Domače Pletarske Industrije, odd. 4, Josip Kalit, Maribor, Trubarjeva 3.

Profesorska. »Dragi mošček, ves si premočen. Ali si zopet kje pozabil dežnik?« — Profesor: »Ne, esamo odpreti sem ga pozabil.«

LJUBLJANSKI VELESEJEM

»LJUBLJANA V JESENI« OD 3. DO 12. SEPTEMBRA 1932

Kulturna in gospodarska razstava / Kmetijstvo (razstava mleka, sira, medu, zelenjava, jaje, vina) / Perutnina / Kmeti / Goveda Stivna (3. in 4. septembra) / Konji (11. septembra) / Psi (8. septembra) / Alpinisti razstava, tujski promet / Razstava slovenske knjige, umetnosti, fotografij / Razstava »Domače ognjišče« / Industrijski in obrtni oddelek / Revija narodnih noš (4. sept.) / Tekmovanje harmonikarjev (11. septembra)

50% popust na železnicah. Legitimacije po Din 30- se dobe pri de-narnih zavodih, župnih in občinskih uradih, večjih postajah Dravske banovine in biljetarnah »Putnika«. Prenočišča preskrbljena.

Urednik: Joto Količek.

Izdajatelj: Dr. Frane Kulovec.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čol.

USNJENA OBUTEV ZA VSO DRUŽINO

skoro za polovično ceno.

Polletni proračun za uradniško družino.

49.-

Vel. 23-26

Vrsta 2851-05

Otroški čevlji iz laka ali rujavega boksa izdelani fleksibilno z usnjatim podplatom. Vel. 17-33 Din 69.-, 35-38 Din 89.-

49.-

Vrsta 2942-00

Praktične in udobne sandale s podplatom in peto iz krupona. Za malo denarja mnogo zadovoljstva.

59.-

Vrsta 9375-03

Eleganten udoben in lahek čevljiček iz barbuna z visoko peto. Iz salona za isto ceno.

89.-

Vrsta 1937-22

Moški polčevlji iz črnega ali rujavega boksa s gumijastim podplatom.

Proračun za družino, katere člani hodijo celi dan.

59.-

Vrsta 3162-00

Za živahne dečke smo izdelali visoke čevlje s trpežnim gumijastim podplatom. Neeobhodno so potrebni za vsakdanjo nošnjo.

69.-

Vrsta 2842-05

Polčevlji iz finega laka z usnjatim podplatom in peto.

79.-

Vrsta 3945-03

Za gospodinje: Za vsakdanjo uporabo praktičen močan in udoben čevlji iz boksa, ki je potreben vsaki gospodinjici.

89.-

Vrsta 0167-00

Čizme iz močnega masnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober materijal jamčimo. Za delo na polju in vsak štrpac.

Polletni proračun za vsako družino.

59.-

Vrsta 3222-01

Trpežni polčevlji iz duboksa z močnim gumijastim podplatom in peto.

59.-

Vrsta 2642-05

Polčevlji iz finega rujavega boksa z usnjatim podplatom in peto.

99.-

Vrsta 2945-11

Čevlji iz rujavega boksa. Praktični in elegantni. Ravnotakšni iz laka za nedelje in praznike za ceno Din 129.-

109.-

Vrsta 3961-23

Udoben čevlji široke oblike iz močnega boksa z gumijastim podplatom izdrži trikrat toliko kot usnjeni podplati.

Din.

246.- 4 pari čevljev

Din.

296.- 4 pari čevljev

Din.

326.- 4 pari čevljev

Izdelujemo obutev s pomočjo najmodernejših strojev z rokami jugoslovenskih čevljarjev in iz usnja iz jugoslovenskih tovarn. Odstranjujemo nezaposlenost, zatiramo krizo.

OBIŠČITE NAŠE PRODAJALNE.

Bata